

MongoDB w akcji

Kyle **Banker**, Peter **Bakkum**, Shaun **Verch**,
Doug **Garrett**, Tim **Hawkins**

Helion

Tytuł oryginału: MongoDB in Action

Tłumaczenie: Robert Górczyński

Projekt okładki: Studio Gravite / Olsztyn

Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

ISBN: 978-83-283-1918-9

Original edition copyright © 2016 by Manning Publications Co.

All rights reserved.

Polish edition copyright © 2017 by HELION SA.

All rights reserved.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo HELION

ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Pliki z przykładami omawianymi w książce można znaleźć pod adresem:

<ftp://ftp.helion.pl/przyklady/mongod.zip>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://helion.pl/user/opinie/mongod>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Przedmowa	13
Podziękowania	15
O książce	17
CZĘŚĆ I ROZPOCZĘCIE PRACY	21
Rozdział 1. Baza danych dla nowoczesnej sieci WWW	23
1.1. Serwer opracowany na potrzeby internetu	26
1.2. Kluczowe funkcje MongoDB	27
1.2.1. Model danych oparty na dokumencie	27
1.2.2. Zapytania ad hoc	31
1.2.3. Indeksy	31
1.2.4. Replikacja	32
1.2.5. Szybkość działania i niezawodność	33
1.2.6. Skalowanie	35
1.3. Podstawowy serwer MongoDB i jego narzędzia	36
1.3.1. Podstawowy serwer	37
1.3.2. Konsola JavaScript	38
1.3.3. Sterowniki bazy danych	39
1.3.4. Narzędzia powłoki	39
1.4. Dlaczego MongoDB?	40
1.4.1. MongoDB kontra inne bazy danych	41
1.4.2. Przykłady użycia i wdrożeń w środowiskach produkcyjnych	45
1.5. Wskazówki i ograniczenia	47
1.6. Historia MongoDB	49
1.7. Zasoby dodatkowe	52
1.8. Podsumowanie	53
Rozdział 2. MongoDB i konsola JavaScript	55
2.1. Zagłębiamy się w powłokę MongoDB	56
2.1.1. Uruchomienie powłoki	56
2.1.2. Bazy danych, kolekcje i dokumenty	57
2.1.3. Wstawianie i pobieranie danych	58
2.1.4. Uaktualnienie dokumentu	60
2.1.5. Usunięcie danych	64
2.1.6. Inne funkcje powłoki	65

2.2.	Tworzenie indeksów i użycie ich w zapytaniach	66
2.2.1.	<i>Utworzenie ogromnej kolekcji</i>	66
2.2.2.	<i>Indeksowanie i metoda explain()</i>	68
2.3.	Podstawowa administracja serwerem bazy danych	73
2.3.1.	<i>Pobieranie informacji o bazie danych</i>	73
2.3.2.	<i>Jak działają polecenia?</i>	75
2.4.	Uzyskiwanie pomocy	76
2.5.	Podsumowanie	77

Rozdział 3. Tworzenie programów używających MongoDB 79

3.1.	MongoDB przez pryzmat języka Ruby	80
3.1.1.	<i>Instalacja sterownika i nawiązanie połączenia z MongoDB</i>	80
3.1.2.	<i>Wstawianie dokumentów za pomocą języka Ruby</i>	82
3.1.3.	<i>Zapytania i kursory</i>	83
3.1.4.	<i>Operacje uaktualnienia i usunięcia</i>	84
3.1.5.	<i>Polecenia bazy danych</i>	85
3.2.	Jak działają sterowniki?	86
3.2.1.	<i>Generowanie identyfikatora obiektu</i>	87
3.3.	Utworzenie prostej aplikacji	89
3.3.1.	<i>Konfiguracja</i>	90
3.3.2.	<i>Zbieranie danych</i>	91
3.3.3.	<i>Wyświetlenie zawartości archiwum</i>	94
3.4.	Podsumowanie	96

CZĘŚĆ II TWORZENIE APLIKACJI W MONGODB 99

Rozdział 4. Dane oparte na dokumentach 101

4.1.	Reguły projektowe schematu	102
4.2.	Opracowanie modelu danych dla aplikacji typu e-commerce	104
4.2.1.	<i>Podstawy schematu</i>	105
4.2.2.	<i>Użytkownicy i zamówienia</i>	109
4.2.3.	<i>Opinie</i>	112
4.3.	Bazy danych, kolekcje i dokumenty w szczegółach	113
4.3.1.	<i>Bazy danych</i>	113
4.3.2.	<i>Kolekcje</i>	117
4.3.3.	<i>Dokumenty i operacje wstawiania</i>	121
4.4.	Podsumowanie	127

Rozdział 5. Tworzenie zapytań 129

5.1.	Zapytania w aplikacji typu e-commerce	130
5.1.1.	<i>Produkty, kategorie i opinie o produktach</i>	130
5.1.2.	<i>Użytkownicy i zamówienia</i>	133
5.2.	Język zapytań w MongoDB	134
5.2.1.	<i>Selektory i kryteria zapytania</i>	135
5.2.2.	<i>Opcje zapytania</i>	149
5.3.	Podsumowanie	152

Rozdział 6. Agregacja	153
6.1. Ogólne omówienie frameworka agregacji	154
6.2. Przykład agregacji w aplikacji typu e-commerce	156
6.2.1. <i>Produkty, kategorie i opinie</i>	157
6.2.2. <i>Użytkownik i zamówienie</i>	164
6.3. Operatory potoku agregacji	168
6.3.1. <i>Operator \$project</i>	168
6.3.2. <i>Operator \$group</i>	169
6.3.3. <i>\$match, \$sort, \$skip i \$limit</i>	171
6.3.4. <i>Operator \$unwind</i>	171
6.3.5. <i>Operator \$out</i>	172
6.4. Modyfikacja dokumentów	172
6.4.1. <i>Funkcje ciągu tekstowego</i>	173
6.4.2. <i>Funkcje arytmetyczne</i>	174
6.4.3. <i>Funkcje daty i godziny</i>	175
6.4.4. <i>Funkcje logiczne</i>	175
6.4.5. <i>Operatory zbioru</i>	176
6.4.6. <i>Pozostałe funkcje</i>	177
6.5. Wydajność działania potoku agregacji	178
6.5.1. <i>Opcje potoku agregacji</i>	179
6.5.2. <i>Funkcja explain() frameworka agregacji</i>	179
6.5.3. <i>Opcja allowDiskUse</i>	183
6.5.4. <i>Opcja cursor w agregacji</i>	184
6.6. Inne możliwości agregacji	185
6.6.1. <i>Funkcje .count() i .distinct()</i>	185
6.6.2. <i>Funkcja modelu MapReduce</i>	185
6.7. Podsumowanie	188
Rozdział 7. Uaktualnienia, operacje niepodzielne i usunięcia	191
7.1. Krótkie omówienie procesu uaktualnienia dokumentu	192
7.1.1. <i>Modyfikacja przez zastąpienie</i>	193
7.1.2. <i>Modyfikacja za pomocą operatora</i>	193
7.1.3. <i>Porównanie obu metod</i>	194
7.1.4. <i>Podjęcie decyzji — zastąpienie kontra operatory</i>	194
7.2. Uaktualnienia w modelu typu e-commerce	196
7.2.1. <i>Produkty i kategorie</i>	196
7.2.2. <i>Opinie o produkcji</i>	201
7.2.3. <i>Zamówienia</i>	203
7.3. Niepodzielne przetwarzanie dokumentu	206
7.3.1. <i>Zmiana stanu zamówienia</i>	207
7.3.2. <i>Zarządzanie produktami</i>	209
7.4. Usunięcia i uaktualnienia w MongoDB w szczególności	215
7.4.1. <i>Opcje i typy uaktualnień</i>	215
7.4.2. <i>Operatory uaktualnienia</i>	216
7.4.3. <i>Polecenie findAndModify()</i>	225

7.4.4.	<i>Usunięcie dokumentu</i>	225
7.4.5.	<i>Współbieżność, niepodzielność i izolacja</i>	226
7.4.6.	<i>Uwagi dotyczące wydajności uaktualnienia</i>	227
7.5.	Przegląd operatorów uaktualnienia	229
7.6.	Podsumowanie	230

CZĘŚĆ III ZAAWANSOWANE MONGODB 231

Rozdział 8. Indeksowanie i optymalizacja zapytania 233

8.1.	Teoria indeksowania	234
8.1.1.	<i>Prosty eksperyment</i>	234
8.1.2.	<i>Podstawowe koncepcje indeksowania</i>	238
8.1.3.	<i>Struktura B-tree</i>	242
8.2.	Indeksowanie w praktyce	244
8.2.1.	<i>Typy indeksów</i>	244
8.2.2.	<i>Administracja indeksem</i>	249
8.3.	Optymalizacja zapytania	255
8.3.1.	<i>Identyfikacja wolno wykonywanych zapytań</i>	255
8.3.2.	<i>Analiza wolno wykonywanych zapytań</i>	260
8.3.3.	<i>Wzorce zapytania</i>	280
8.4.	Podsumowanie	282

Rozdział 9. Wyszukiwanie tekstowe 285

9.1.	Wyszukiwanie tekstowe — nie tylko dopasowanie wzorca	286
9.1.1.	<i>Wyszukiwanie tekstowe kontra dopasowanie wzorca</i>	288
9.1.2.	<i>Wyszukiwanie tekstowe kontra wyszukiwanie stron internetowych</i>	288
9.1.3.	<i>Wyszukiwanie tekstowe w MongoDB kontra dedykowane silniki wyszukiwania tekstowego</i>	291
9.2.	Pobranie danych katalogu książek Manning	294
9.3.	Zdefiniowanie indeksów wyszukiwania tekstowego	296
9.3.1.	<i>Wielkość indeksu wyszukiwania tekstowego</i>	297
9.3.2.	<i>Przypisanie indeksowi własnej nazwy oraz zindeksowanie wszystkich pól tekstowych kolekcji</i>	298
9.4.	Proste wyszukiwanie tekstowe	299
9.4.1.	<i>Bardziej zaawansowane operacje wyszukiwania</i>	300
9.4.2.	<i>Ocena wyszukiwania tekstowego</i>	302
9.4.3.	<i>Sortowanie wyników na podstawie oceny wyszukiwania tekstowego</i>	304
9.5.	Wyszukiwanie tekstowe we frameworku agregacji	304
9.5.1.	<i>Gdzie jest MongoDB in Action, Second Edition?</i>	306
9.6.	Wyszukiwanie tekstowe w innych językach	308
9.6.1.	<i>Wskazanie języka w indeksie</i>	309
9.6.2.	<i>Określenie języka w dokumencie</i>	310
9.6.3.	<i>Podanie języka w operacji wyszukiwania</i>	311
9.6.4.	<i>Dostępne języki</i>	313
9.7.	Podsumowanie	314

Rozdział 10. WiredTiger i dołączany silnik magazynu danych	315
10.1. API Pluggable Storage Engine	315
10.1.1. <i>Dlaczego warto używać różnych silników magazynów danych</i>	316
10.2. Silnik WiredTiger	318
10.2.1. <i>Przejsie do silnika WiredTiger</i>	318
10.2.2. <i>Migracja bazy danych do WiredTiger</i>	320
10.3. Porównanie z MMAPv1	321
10.3.1. <i>Pliki konfiguracyjne</i>	322
10.3.2. <i>Skrypty wstawiania danych i przeprowadzania testu wydajności</i>	323
10.3.3. <i>Wyniki testów wydajności wstawiania danych</i>	326
10.3.4. <i>Skrypty sprawdzające wydajność operacji odczytu danych</i>	327
10.3.5. <i>Wyniki testów wydajności odczytu danych</i>	329
10.3.6. <i>Podsumowanie testów wydajności</i>	330
10.4. Inne przykłady dołączanych silników magazynów danych	332
10.5. Tematy zaawansowane	333
10.5.1. <i>Jak działa dołączany silnik magazynu danych?</i>	333
10.5.2. <i>Struktura danych</i>	334
10.5.3. <i>Nakładanie blokad</i>	338
10.6. Podsumowanie	338
 Rozdział 11. Replikacja	 341
11.1. Ogólne omówienie replikacji	342
11.1.1. <i>Dlaczego replikacja ma znaczenie?</i>	342
11.1.2. <i>Przykłady użycia replikacji i jej ograniczenia</i>	344
11.2. Zbiory replik	345
11.2.1. <i>Konfiguracja</i>	346
11.2.2. <i>Jak działa replikacja?</i>	353
11.2.3. <i>Administracja</i>	362
11.3. Sterowniki i replikacja	372
11.3.1. <i>Połączenia i reakcja na wystąpienie awarii</i>	372
11.3.2. <i>Pewność udanego zapisu</i>	375
11.3.3. <i>Skalowanie operacji odczytu</i>	376
11.3.4. <i>Tagi</i>	379
11.4. Podsumowanie	381
 Rozdział 12. Skalowanie systemu za pomocą shardingu	 383
12.1. Ogólne omówienie shardingu	384
12.1.1. <i>Co to jest sharding?</i>	384
12.1.2. <i>Kiedy należy stosować sharding?</i>	385
12.2. Poznajemy komponenty klastra shardingu	387
12.2.1. <i>Shardy — pamięć masowa dla danych aplikacji</i>	388
12.2.2. <i>Router mongos — przekierowywanie operacji</i>	388
12.2.3. <i>Serwery konfiguracji — przechowywanie metadanych</i>	389
12.3. Rozproszenie danych w klastrze shardingu	389
12.3.1. <i>Sposoby rozpraszania danych w klastrze shardingu</i>	391
12.3.2. <i>Rozproszenie baz danych między shardami</i>	392
12.3.3. <i>Sharding na podstawie kolekcji</i>	392

12.4.	Budowa przykładowego klastra shardingu	394
12.4.1.	Uruchomienie serwerów mongod i mongos	394
12.4.2.	Konfiguracja klastra	397
12.4.3.	Kolekcje shardingu	398
12.4.4.	Zapis danych w klastrze shardingu	400
12.5.	Wykonywanie zapytań i indeksowanie klastra shardingu	406
12.5.1.	Routing zapytania	406
12.5.2.	Indeksowanie w klastrze shardingu	408
12.5.3.	Narzędzie <code>explain()</code> w klastrze shardingu	408
12.5.4.	Agregacja w klastrze shardingu	410
12.6.	Wybór klucza shardu	411
12.6.1.	Brak równowagi podczas wykonywania operacji zapisu (hotspot)	412
12.6.2.	Fragmenty niemożliwe do podziału	413
12.6.3.	Kiepskie adresowanie (klucz shardu nie znajduje się w zapytaniach)	414
12.6.4.	Idealny klucz shardu	415
12.6.5.	Nieodłączne kompromisy podczas projektowania (aplikacja klienta poczty)	415
12.7.	Sharding w produkcji	418
12.7.1.	Provisioning	418
12.7.2.	Wdrożenie	421
12.7.3.	Obsługa i konserwacja	423
12.8.	Podsumowanie	428

Rozdział 13. Wdrożenie i administracja 429

13.1.	Sprzęt i provisioning	430
13.1.1.	Topologia klastra	430
13.1.2.	Środowisko wdrożenia	432
13.1.3.	Provisioning	440
13.2.	Monitorowanie i diagnostyka	442
13.2.1.	Rejestracja danych	442
13.2.2.	Polecenia diagnostyczne MongoDB	443
13.2.3.	Narzędzia diagnostyczne MongoDB	443
13.2.4.	Usługa monitorowania MongoDB	446
13.2.5.	Zewnętrzne aplikacje monitorowania	446
13.3.	Kopia zapasowa	447
13.3.1.	Narzędzia <code>mongodump</code> i <code>mongorestore</code>	447
13.3.2.	Kopia zapasowa na podstawie plików danych	448
13.3.3.	Kopia zapasowa tworzona za pomocą monitorowania MMS	450
13.4.	Zapewnienie bezpieczeństwa	450
13.4.1.	Bezpieczne środowisko	450
13.4.2.	Szyfrowanie komunikacji sieciowej	451
13.4.3.	Uwierzytelnianie	454
13.4.4.	Uwierzytelnianie zbioru replik	457
13.4.5.	Uwierzytelnianie klastra shardingu	459
13.4.6.	Funkcje zabezpieczeń w korporacyjnej wersji MongoDB	459
13.5.	Zadania administracyjne	459
13.5.1.	Import i eksport danych	460
13.5.2.	Naprawa i zmniejszenie ilości miejsca zajmowanego przez pliki danych	461
13.5.3.	Uaktualnienie	462

13.6.	Rozwiązywanie problemów związanych z wydajnością	463
13.6.1.	<i>Zbiór roboczy</i>	463
13.6.2.	<i>Nagły spadek wydajności</i>	464
13.6.3.	<i>Interakcje zapytań</i>	465
13.6.4.	<i>Szukanie profesjonalnej pomocy</i>	466
13.7.	Lista rzeczy do sprawdzenia podczas wdrożenia	466
13.8.	Podsumowanie	468
DODATKI		469
<i>Dodatek A. Instalacja</i>		471
A.1.	Instalacja	471
A.1.1.	<i>Wdrożenie w środowisku produkcyjnym</i>	471
A.1.2.	<i>Architektura 32-bitowa kontra 64-bitowa</i>	472
A.2.	MongoDB w systemie Linux	472
A.2.1.	<i>Instalacja z użyciem prekompilowanych plików binarnych</i>	472
A.2.2.	<i>Użycie menedżera pakietów</i>	473
A.3.	MongoDB w systemie OS X	474
A.3.1.	<i>Instalacja z użyciem prekompilowanych plików binarnych</i>	474
A.3.2.	<i>Użycie menedżera pakietów</i>	475
A.4.	MongoDB w Windows	475
A.4.1.	<i>Instalacja z użyciem prekompilowanych plików binarnych</i>	476
A.5.	Kompilacja MongoDB z kodu źródłowego	477
A.6.	Rozwiązywanie problemów	477
A.6.1.	<i>Nieprawidłowa architektura</i>	477
A.6.2.	<i>Brak katalogu danych</i>	477
A.6.3.	<i>Brak uprawnień</i>	478
A.6.4.	<i>Brak możliwości dołączenia do portu</i>	478
A.7.	Podstawowe opcje konfiguracyjne	478
A.8.	Instalacja języka Ruby	480
A.8.1.	<i>Systemy Linux i OS X</i>	480
A.8.2.	<i>Windows</i>	481
<i>Dodatek B. Wzorce projektowe</i>		483
B.1.	Osadzenie kontra odwołanie	483
B.2.	Związek typu „jeden do wielu”	483
B.3.	Związek typu „wiele do wielu”	485
B.4.	Drzewo	486
B.5.	Kolejki procesów roboczych	489
B.6.	Atrybuty dynamiczne	490
B.7.	Transakcje	491
B.8.	Lokalizacja i obliczenia wstępne	492
B.9.	Antywzorce	493
B.9.1.	<i>Niepoprawne indeksowanie</i>	493
B.9.2.	<i>Balagan w typach</i>	494
B.9.3.	<i>Kolekcje kubelków</i>	494
B.9.4.	<i>Ogromne, głęboko zagnieżdżone dokumenty</i>	494

B.9.5.	<i>Jedna kolekcja dla użytkownika</i>	494
B.9.6.	<i>Kolekcje niemożliwe do shardingu</i>	495
Dodatek C.	<i>Dane binarne i GridFS</i>	497
C.1.	<i>Przechowywanie prostych obiektów binarnych</i>	497
C.1.1.	<i>Przechowywanie miniatury</i>	498
C.1.2.	<i>Przechowywanie wartości MD5</i>	498
C.2.	GridFS	499
C.2.1	<i>GridFS w języku Ruby</i>	450
C.2.2.	<i>GridFS i mongofiles</i>	503
Skorowidz		505

3

Tworzenie programów używających MongoDB

W tym rozdziale:

- Wprowadzenie do API MongoDB na przykładzie języka Ruby.
- Omówienie sposobu działania sterowników.
- Użycie formatu BSON i protokołu sieciowego MongoDB.
- Utworzenie kompletnej przykładowej aplikacji.

Pora przejść do działań praktycznych. Wprawdzie można się wiele nauczyć, eksperymentując z powłoką MongoDB, ale prawdziwą wartość bazy danych poznasz dopiero wtedy, gdy zaczniesz budować coś opierającego się na niej. To oznacza przejście do programowania i przyjrzenie się sterownikom MongoDB. Jak wcześniej wspomniałem, firma MongoDB, Inc. oferuje oficjalnie obsługiwane i dostępne na licencji Apache sterowniki dla wszystkich najpopularniejszych języków programowania. W tej książce w przykładach wykorzystano sterownik przeznaczony dla języka Ruby, ale zaprezentowane koncepcje są uniwersalne i bardzo łatwo mogą być przeniesione do innych sterowników. Choć większość poleceń w książce została napisana w języku JavaScript, to przykłady użycia MongoDB z poziomu aplikacji będą utworzone w języku Ruby.

Programowanie w MongoDB podzieliłem na trzy etapy. W pierwszym zajmiemy się instalacją sterownika MongoDB dla języka Ruby oraz przedstawię podstawowe operacje CRUD. Ten proces powinien być krótki i wydawać Ci się znajomy, ponieważ

API sterownika jest podobne do powłoki. W drugim etapie zajmiemy się dokładniejszą analizą sterownika i wyjaśnieniem sposobu jego powiązania z MongoDB. Nie przejdziemy na zbyt niski poziom, ale i tak zobaczysz, co się dzieje w tle podczas działania sterowników. Natomiast w trzecim etapie opracujemy prostą aplikację w języku Ruby przeznaczoną do monitorowania serwisu Twitter. Pracując z rzeczywistym zbiorem danych, zaczniesz dostrzegać, jak MongoDB sprawdza się w praktyce. Ten ostatni etap położy również fundamenty pod znacznie dokładniejsze przykłady zaprezentowane w drugiej części książki.

Nie masz doświadczenia w programowaniu w języku Ruby?

Ruby to popularny i czytelny język skryptowy. Przykładowe fragmenty kodu zostały opracowane w taki sposób, aby były jak najbardziej jasne, więc nawet osoby nieposiadające doświadczenia w programowaniu w tym języku będą mogły skorzystać z omówionych przykładów. Wszystkie koncepcje języka Ruby, które mogą być trudne do zrozumienia, zostaną w książce wyjaśnione. Jeżeli chcesz poświęcić kilka minut na poznanie języka Ruby, zacznij od 20-minutowego oficjalnego samouczka, który znajdziesz na stronie <http://www.ruby-lang.org/en/documentation/quickstart/>.

3.1. MongoDB przez pryzmat języka Ruby

Słowo „sterownik” najczęściej kojarzy się z przeprowadzanymi na niskim poziomie operacjami związanymi z interfejsami. Na szczęście ze sterownikami języka MongoDB jest inaczej. Zostały zaprojektowane jako intuicyjne, charakterystyczne dla danego języka API, aby wiele aplikacji mogło używać sterownika MongoDB jako jedynego interfejsu bazy danych. API sterownika pozostaje całkiem spójne dla różnych języków, co oznacza, że programiści mogą bardzo łatwo przechodzić między niezbędnymi im językami. Wszystko to, co można zrobić w API JavaScript, będzie możliwe do wykonania również za pomocą API języka Ruby. Jeżeli jesteś programistą aplikacji, praca ze sterownikami MongoDB będzie dla Ciebie komfortowa i produktywna. Nie będziesz musiał zajmować się szczegółami implementacyjnymi na niskim poziomie.

W tym podrozdziale zajmiemy się instalacją sterownika MongoDB dla języka Ruby, nawiązaniem połączenia z bazą danych, a także wyjaśnię sposób przeprowadzania podstawowych operacji CRUD. Tym samym przygotujemy grunt pod aplikację, której budową zajmiemy się w dalszej części rozdziału.

3.1.1. Instalacja sterownika i nawiązanie połączenia z MongoDB

Sterownik dla języka Ruby możesz zainstalować za pomocą RubyGems, czyli stosowanego w języku Ruby systemu przeznaczonego do zarządzania pakietami.

Wiele nowoczesnych systemów operacyjnych ma domyślnie zainstalowany interpreter Ruby. Możesz to sprawdzić przez wydanie polecenia `ruby --version` z poziomu powłoki. Jeżeli nie masz zainstalowanego języka Ruby, szczegółowe informacje dotyczące jego instalacji znajdziesz na stronie <http://www.ruby-lang.org/en/downloads/>.

Potrzebny jest również używany przez język Ruby menedżer pakietów o nazwie RubyGems. Być może jest on już zainstalowany w Twoim systemie, sprawdź to przez

wydanie polecenia `gem --version`. Informacje dotyczące instalacji RubyGems znajdziesz na stronie <https://docs.rubygems.org/read/chapter/3>. Po przeprowadzeniu instalacji RubyGems wydaj poniższe polecenie.

```
$ gem install mongo
```

To polecenie powinno przeprowadzić instalację zarówno pakietu `mongo`, jak i `bson`¹. Powinieneś otrzymać dane wyjściowe podobne do poniższych (numery wersji na pewno będą nowsze niż w tym fragmencie kodu).

```
Fetching: bson-3.2.1.gem (100%)
Building native extensions. This could take a while...
Successfully installed bson-3.2.1
Fetching: mongo-2.0.6.gem (100%)
Successfully installed mongo-2.0.6
2 gems installed
```

Zachęcam Cię również do instalacji opcjonalnego pakietu `bson_ext`. To jest oficjalny pakiet zawierający przygotowaną w języku C implementację formatu BSON, co zapewni znacznie efektywniejszą obsługę danych BSON w sterowniku MongoDB. Wymieniony pakiet nie jest instalowany domyślnie, ponieważ jego instalacja wymaga kompilatora. Możesz spać spokojnie, ponieważ jeżeli nie uda Ci się zainstalować pakietu `bson_ext`, Twoje programy nadal będą działały zgodnie z oczekiwaniami.

Przystępujemy do nawiązania połączenia z bazą danych MongoDB. Przede wszystkim upewnij się o działaniu demona `mongod` oraz wydaj polecenie `mongo` w powłocie, aby sprawdzić, czy możesz nawiązać połączenie z bazą danych. Następnie utwórz plik o nazwie `connect.rb` i umieść w nim poniższy fragment kodu.

```
require 'rubygems'
require 'mongo'

$client = Mongo::Client.new([ '127.0.0.1:27017' ], :database => 'tutorial')
Mongo::Logger.logger.level = ::Logger::ERROR
$users = $client[:users]
puts 'Połączono!'
```

Dwa pierwsze polecenia `require` gwarantują wczytanie sterownika. Kolejne wiersze kodu tworzą egzemplarz klienta, nawiązują połączenie z bazą danych `tutorial`, przechowują w zmiennej `$users` odwołanie do kolekcji `users` oraz wyświetlają ciąg tekstowy `Połączono!`. Umieszczenie znaku `$` przed nazwą zmiennej powoduje, że staje się ona globalna, czyli w omawianym przykładzie dostępna poza skrypcem `connect.rb`. Zapisz plik i wykonaj go.

```
$ ruby connect.rb
D, [2015-06-05T12:32:38.843933 #33946] DEBUG -- : MONGODB | Adding
127.0.0.1:27017 to the cluster. | runtime: 0.0031ms
D, [2015-06-05T12:32:38.847534 #33946] DEBUG -- : MONGODB | COMMAND |
```

---

¹ Omówiony w kolejnym podrozdziale format BSON to format binarny zainspirowany przez JSON i używany przez MongoDB do przedstawiania dokumentów. Pakiet `bson` w języku Ruby przeprowadza serializację obiektów Ruby na postać BSON oraz deserializację z BSON na natywne obiekty języka.

```
namespace=admin.$cmd selector={:ismaster=>1} flags=[] limit=-1 skip=0
project=nil | runtime: 3.4170ms
Połączono!
```

Jeżeli nie został zgłoszony wyjątek, to znaczy, że udało się nawiązać połączenie z bazą danych MongoDB z poziomu języka Ruby. W powłoce powinieneś zobaczyć wyświetlony komunikat Połączono!. Wprawdzie może to nie wydawać się efektowne, ale nawiązanie połączenia to pierwszy krok na drodze do użycia bazy danych MongoDB z poziomu dowolnego języka. Nawiązane tutaj połączenie wykorzystamy teraz do wstawienia pewnych dokumentów.

3.1.2. Wstawianie dokumentów za pomocą języka Ruby

W celu wykonania interesujących zapytań MongoDB najpierw trzeba przygotować pewne dane. Przechodzimy więc do utworzenia danych (to operacja oznaczona literą C w skrócie CRUD). Wszystkie sterowniki MongoDB zostały zaprojektowane do użycia najbardziej naturalnej reprezentacji dokumentu w danym języku programowania. W przypadku JavaScriptu najbardziej oczywistym wyborem są obiekty JSON, ponieważ JSON to struktura danych dokumentu. Z kolei w języku Ruby największy sens ma użycie struktury danych hash. Natywna struktura danych hash w języku Ruby różni się od obiektu JSON w kilku drobnych szczegółach. Przede wszystkim w JSON klucze i wartości są rozdzielone dwukropkiem, podczas gdy w języku Ruby — tak zwaną raketą hash ($\Rightarrow$)².

Jeżeli wykonywałeś przedstawione dotąd przykłady, możesz kontynuować dodawanie kodu do pliku *connect.rb*. Alternatywnym, eleganckim podejściem będzie wykorzystanie interaktywnej powłoki języka Ruby, czyli *irb*. Powłoka *irb* to konsola pętli REPL (ang. *read, evaluate, print loop*); wprowadzasz w niej kod Ruby, który następnie zostanie dynamicznie wykonany. To idealne rozwiązanie podczas eksperymentowania z kodem. Wszystkie polecenia wydawane w konsoli *irb* mogą być umieszczone w skrypcie. Dlatego też zachęcam do użycia powłoki podczas poznawania nowych koncepcji, a następnie do skopiowania poleceń, które chcesz później wykonywać w programie. Możesz uruchomić powłokę *irb* i wczytać plik *connect.rb*, dzięki temu otrzymasz natychmiastowy dostęp do połączenia, bazy danych i zainicjalizowanych w niej obiektów kolekcji. Następnie możesz uruchomić kod Ruby, a otrzymasz natychmiast dane wyjściowe. Poniżej przedstawiłem przykład tego rodzaju podejścia.

```
$ irb -r ./connect.rb
irb(main):017:0> id = $users.insert_one({"last_name" => "mtsouk"})
=> #<Mongo::Operation::Result:70275279152800 documents=[{"ok"=>1, "n"=>1}]>
irb(main):014:0> $users.find().each do |user|
irb(main):015:1* puts user
irb(main):016:1> end
{"_id"=>BSON::ObjectId('55e3ee1c5ae119511d000000'), "last_name"=>"knuth"}
{"_id"=>BSON::ObjectId('55e3f13d5ae119516a000000'), "last_name"=>"mtsouk"}
```

² Ruby 1.9 pozwala opcjonalnie na użycie dwukropka jako separatora w parze klucz-wartość, na przykład hash = {foo: 'bar'}, ale w przykładach przedstawionych w książce pozostaną przy rakiecie hash, aby zapewnić wsteczną zgodność.

```
=> #<Enumerator: #<Mongo::Cursor:0x70275279317980
@view=#<Mongo::Collection::View:0x70275279322740 namespace='tutorial.users
@selector={ } @options={ }>:each>
```

Polecenie `irb` daje dostęp do powłoki. Na wprowadzanie poleceń pozwala znak zachęty w postaci `>` (w Twoim komputerze ten znak zachęty może mieć inną postać). W powyższym fragmencie kodu polecenia przeznaczone do wprowadzenia zostały przedstawione pogrubioną czcionką. Kiedy wykonujesz polecenie w `irb`, powłoka wyświetla zwróconą przez dane polecenie wartość (o ile taka istnieje) po znakach `=>`, jak możesz zobaczyć powyżej.

Przechodzimy do utworzenia pewnych dokumentów dla kolekcji `users`. Przygotujemy więc dwa dokumenty przedstawiające dwóch użytkowników: `kowalski` i `nowak`. Każdy dokument wyrażony jako struktura danych hash w języku Ruby zostaje przypisany zmiennej.

```
kowalski = {"last_name" => "kowalski", "age" => 30}
nowak = {"last_name" => "nowak", "age" => 40}
```

W celu zapisania dokumentów przekazujemy je metodzie `insert()` kolekcji. Każde wywołanie wymienionej metody zwraca unikatowy identyfikator, który następnie przechowujemy w zmiennej, aby ułatwić sobie późniejszą pracę z danymi.

```
kowalski_id = $users.insert_one(kowalski)
nowak_id = $users.insert_one(nowak)
```

Jeżeli chcesz potwierdzić zapis dokumentów, możesz wykonać kilka prostych zapytań. Jako przykład wykonamy zapytanie do kolekcji `users`, wykorzystując do tego metodę `find()`, jak możesz zobaczyć w poniższym fragmencie kodu.

```
irb(main):013:0> $users.find("age" => {"$gt" => 20}).each.to_a do |row|
irb(main):014:1* puts row
irb(main):015:1> end
=> [{"_id"=>BSON::ObjectId('55e3f7dd5ae119516a000002'), "last_name"=>"kowalski",
"age"=>30}, {"_id"=>BSON::ObjectId('55e3f7e25ae119516a000003'),
"last_name"=>"nowak", "age"=>40}]
```

Wartości zwrotne zapytań będą wyświetlane po znaku zachęty, gdy te zapytania będą wykonywane w powłocie `irb`. Jeżeli kod zostanie uruchomiony z pliku Ruby, to polecenie trzeba będzie poprzedzić metodą `p()`, aby dane wyjściowe zostały umieszczone na ekranie.

```
irb(main):013:0> p $users.find( :age => {"$gt" => 20}).to_a
```

W ten sposób z sukcesem przeprowadziłeś operację wstawienia w MongoDB dwóch dokumentów z poziomu języka Ruby. Przyjrzyjmy się nieco bliżej zapytaniom.

3.1.3. Zapytania i kursory

Skoro utworzyłeś dokumenty, przechodzimy do oferowanych przez MongoDB operacji odczytu (to operacja oznaczona literą `R` w skrócie `CRUD`). Sterownik dla języka Ruby oferuje bogaty interfejs przeznaczony do uzyskania danych i za programistę zajmuje się obsługą większości szczegółów. Zapytania przedstawione w tej sekcji są całkiem

proste. Pamiętaj jednak, że MongoDB pozwala na wykonywanie znacznie bardziej skomplikowanych zapytań, takich jak wyszukiwanie tekstowe i agregacje, którymi zajmujemy się w dalszych rozdziałach.

Zaczynamy od zapoznania się ze standardową metodą `find()`. Poniżej przedstawiłem dwie operacje wyszukiwania, które można przeprowadzić względem zbioru danych.

```
2.1.4 :020 > $users.find({"last_name" => "kowalski"}).to_a
2.1.4 :020 > $users.find({"age" => {"$gt" => 30}}).to_a
```

Pierwsze zapytanie wyszukiwało wszystkie dokumenty użytkowników, w których `last_name` ma wartość `kowalski`. Natomiast w drugim zapytaniu dopasowujemy wszystkie dokumenty, w których wartość `age` jest większa niż 30. Spróbuj wprowadzić w powłoce `irb` drugie z przedstawionych zapytań.

```
2.1.4 :020 > $users.find({"age" => {"$gt" => 30}})
=> #<Mongo::Collection::View:0x70210212601420 namespace='tutorial.users
@selector={"age"=>{"$gt"=>30}} @options={}>
```

Wynik zostaje zwrócony w obiekcie `Mongo::Collection::View` rozszerzającym `Iterable` i ułatwiającym iterację przez wyniki. Szczegółowe omówienie kursorów znajdziesz w sekcji 3.2.3. W międzyczasie spróbuj pobrać wyniki zapytania `$gt`.

```
> cursor = $users.find({"age" => {"$gt" => 30}})
  cursor.each do |doc|
    puts doc["last_name"]
  end
```

W powyższym fragmencie kodu używamy iteratora `each`, który przekazuje każdy wynik do bloku kodu. Atrybut `last_name` jest następnie wyświetlany w konsoli. Operator `$gt` użyty w zapytaniu jest operatorem MongoDB, a znak `$` nie ma żadnego związku ze znakiem `$` umieszczanym przed zmiennymi globalnymi w języku Ruby, na przykład w `$users`. Jeżeli w kolekcji znajdują się jakiegokolwiek dokumenty bez `last_name`, możesz dostrzec wyświetlenie `nil` (czyli wartości typu `null` w języku Ruby), co oznacza brak wartości. Dlatego też `nil` w wyniku nie jest niczym nadzwyczajnym.

Konieczność zastanawiania się nad kursorami może okazać się niespodzianką, biorąc pod uwagę przedstawione w poprzednim rozdziale przykłady wykonywane w powłoce. Jednak powłoka używa kursorów w dokładnie taki sam sposób jak każdy sterownik języka. Różnica polega na tym, że powłoka automatycznie przeprowadza iterację przez pierwszych 20 wyników, gdy używasz wywołania `find()`. Jeśli chcesz pobrać pozostałe wyniki, możesz ręcznie kontynuować iterację przez wydanie polecenia `it`.

3.1.4. Operacje uaktualnienia i usunięcia

Przypomnij sobie z rozdziału 2., że operacja *uaktualnienia* wymaga przekazania przynajmniej dwóch argumentów: selektora zapytania oraz dokumentu uaktualnienia. Poniżej przedstawiłem prosty przykład wykorzystujący sterownik języka Ruby.

```
> $users.find({"last_name" => "kowalski"}).update_one({"$set" => {"city" => "Gliwice"}})
```


Ta operacja uaktualnienia wyszukuje pierwszego użytkownika, dla którego wartością `last_name` jest `kowalski`. Jeżeli taki użytkownik zostanie znaleziony, to wartością dla `city` będzie `Gliwice`. W tej operacji wykorzystujemy operator `$set`. Możesz wykonać poniższe zapytanie, aby sprawdzić wprowadzenie zmiany.

```
> $users.find({"last_name" => "kowalski"}).to_a
```

Widok pozwala na podjęcie decyzji o tym, czy uaktualniony ma być tylko jeden dokument, czy wszystkie dopasowane do zapytania. Choćby nawet w poprzednim przykładzie znalazło się wielu użytkowników o nazwisku `kowalski`, uaktualniony będzie i tak jeden dokument. W celu wykonania operacji względem określonego użytkownika konieczne jest dodanie kolejnych warunków do selektora zapytania. Jeżeli faktycznie chcesz przeprowadzić uaktualnienie wszystkich dokumentów, to metodę `update_one()` musisz zastąpić metodą `update_many()`.

```
> $users.find({"last_name" => "kowalski"}).update_many({"$set" => {"city" => "Gliwice"}})
```

Usuwanie danych jest znacznie prostsze. Tę operację omówiłem podczas przedstawiania sposobu pracy w powłoce MongoDB, a sterownik Ruby pod tym względem działa dokładnie tak samo. Dla przypomnienia: musisz użyć po prostu metody `remove()`. Wymieniona metoda pobiera opcjonalny selektor zapytania, który usuwa jedynie dokumenty dopasowane do selektora. Jeżeli nie zostanie dostarczony selektor, usunięte będą wszystkie dokumenty w kolekcji. Poniżej pokazałem przykład usunięcia wszystkich dokumentów użytkowników, dla których atrybut `age` ma wartość równą 40 lub większą.

```
> $users.find({"age" => {"$gte" => 40}}).delete_one
```

Powyższe zapytanie spowoduje usunięcie tylko pierwszego dopasowania spełniającego podane kryteria. Jeżeli chcesz usunąć wszystkie dokumenty dopasowane do kryteriów, musisz skorzystać z następującego zapytania:

```
> $users.find({"age" => {"$gte" => 40}}).delete_many
```

W przypadku braku argumentów metoda `drop()` powoduje usunięcie wszystkich pozostałych dokumentów.

```
> $users.drop
```

3.1.5. Polecenia bazy danych

W poprzednim rozdziale poznałeś ogólnie polecenia bazy danych, a dokładnie zapoznałeś się z dwoma poleceniami `stats`. Tutaj dowiesz się, jak można wykonywać polecenia z poziomu sterownika, jako przykład wykorzystamy polecenie `listDatabases`. To jedno z wielu poleceń, które muszą być wykonywane podczas administrowania bazą danych. Wymienione polecenie będzie traktowane w sposób specjalny po włączeniu uwierzytelniania. Więcej informacji szczegółowych dotyczących uwierzytelniania bazy danych znajdziesz w rozdziale 10.

Przed wszystkim musimy zacząć od utworzenia w języku Ruby obiektu bazy danych odwołującego się do bazy danych `admin`. Następnie metodzie `command()` przekazujemy specyfikację zapytania.

```
> $admin_db = $client.use('admin')
> $admin_db.command({"listDatabases" => 1})
```

Zwróć uwagę na fakt, że działanie powyższego kodu zależy od zawartości skryptu *connect.rb*, ponieważ w zmiennej *\$client* oczekujemy informacji o połączeniu z MongoDB. Otrzymana odpowiedź to struktura danych hash zawierająca listę wszystkich istniejących baz danych oraz informację o ilości zajmowanego przez nie miejsca na dysku.

```
#<Mongo::Operation::Result:70112905054200 documents=[{"databases"=>[
{
  "name"=>"local",
  "sizeOnDisk"=>83886080.0,
  "empty"=>false
},
{
  "name"=>"tutorial",
  "sizeOnDisk"=>83886080.0,
  "empty"=>false
},
{
  "name"=>"admin",
  "sizeOnDisk"=>1.0, "empty"=>true
}], "totalSize"=>167772160.0, "ok"=>1.0}]>
=> nil
```

Otrzymane dane mogą wydawać się inne niż podczas pracy z powłoką *irb* i sterownikiem MongoDB, ale i tak łatwo uzyskać do nich dostęp. Gdy tylko przywykniesz do przedstawiania dokumentów za pomocą struktury danych hash w języku Ruby, przejście z API powłoki odbędzie się praktycznie bezboleśnie.

Większość sterowników oferuje wygodne funkcje opakowujące polecenia bazy danych. Możesz pamiętać z poprzedniego rozdziału, że metoda *remove()* tak naprawdę nie powoduje usunięcia kolekcji. W celu pozbycia się kolekcji oraz jej wszystkich indeksów konieczne jest użycie metody *drop_collection()*.

```
> db = $client.use('tutorial')
> db['users'].drop
```

Jeżeli nadal masz mieszane uczucia dotyczące użycia MongoDB w połączeniu z językiem Ruby, nie ma w tym nic złego. Większej praktyki nabędziesz, czytając podrozdział 3.3. Teraz zajmiemy się pokrótce omówieniem sposobu działania sterowników MongoDB. To rzuci nieco światła na niektóre aspekty projektowe MongoDB oraz przygotuje Cię do efektywnego użycia sterowników.

3.2. Jak działają sterowniki?

Na tym etapie naturalne będzie to, że zastanawiasz się, co tak naprawdę dzieje się w tle podczas wykonywania poleceń za pomocą sterownika lub powłoki MongoDB. W tym podrozdziale dowiesz się, jak sterownik serializuje dane i prowadzi komunikację z bazą danych.

Wszystkie sterowniki MongoDB odgrywają trzy główne funkcje. Po pierwsze: generują identyfikatory obiektów MongoDB. To są wartości domyślne przechowywane w polach `_id` wszystkich dokumentów. Po drugie: sterowniki przeprowadzają wszystkie konwersje między charakterystyczną dla danego języka reprezentacją dokumentu i formatem BSON, czyli formatem binarnym używanym przez MongoDB. We wcześniejszych przedstawionych przykładach sterownik serializował wszystkie struktury danych hash w języku Ruby na format BSON oraz deserializował na postać struktur hash dane BSON zwrócone przez bazę danych.

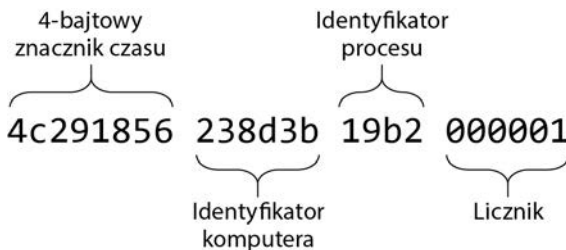
Trzecią i ostatnią funkcją sterownika jest komunikacja z bazą danych poprzez gniazdo TCP i protokół MongoDB. Nie będę się zajmował szczegółami protokołu, ponieważ to zagadnienie wykracza poza zakres tematyczny książki. Jednak styl komunikacji opartej na gnieździe — a w szczególności to, czy przeprowadzane są operacje zapisu, gdy gniazdo oczekuje na odpowiedź — jest ważny i jeszcze powrócimy do tego tematu.

3.2.1. Generowanie identyfikatora obiektu

Każdy dokument MongoDB wymaga klucza podstawowego. Ten klucz, który musi być unikatowy dla wszystkich dokumentów we wszystkich kolekcjach, jest przechowywany w polu `_id` dokumentu. Programiści mogą używać własnych wartości dla `_id`, ale w przypadku ich braku użyty będzie identyfikator obiektu MongoDB. Przed przekazaniem dokumentu do serwera sterownik sprawdza, czy istnieje pole `_id`. Jeżeli wymienionego pola nie ma, wygenerowany zostanie identyfikator obiektu, który następnie będzie przechowywany jako wartość `_id`.

Identyfikatory obiektów MongoDB są zaprojektowane w sposób zapewniający ich globalną unikatowość, co oznacza gwarancję unikatowości w określonym kontekście. Mógłbyś w tym miejscu zapytać, jak to można zagwarantować. Przeanalizujmy znacznie dokładniej jeden przykład.

Jeżeli wcześniej przeprowadzałeś operacje wstawiania dokumentów do MongoDB, to prawdopodobnie spotkałeś się już z identyfikatorem obiektu. Na początku może się on wydawać ciągiem tekstowym składającym się z losowo wybranych znaków i cyfr, na przykład `4c291856238d3b19b2000001`. Prawdopodobnie nie zdawałeś sobie sprawy, że ten ciąg tekstowy to po prostu szesnastkowa reprezentacja 12 bajtów, które w rzeczywistości przechowują pewne użyteczne informacje. Wspomniane bajty mają konkretną strukturę zilustrowaną na rysunku 3.1.

Rysunek 3.1. Format identyfikatora obiektu w MongoDB

Najbardziej znaczące cztery bajty przechowują standardowy znacznika czasu (epoki) systemu UNIX³. Trzy kolejne bajty przechowują identyfikator komputera, a dwa następne — identyfikator procesu. Z kolei trzy ostatnie bajty przechowują lokalny dla procesu licznik inkrementowany w trakcie wygenerowania każdego identyfikatora obiektu. Obecność licznika oznacza, że identyfikatory wygenerowane w tym samym procesie i sekundzie nie będą powielone.

Dlaczego identyfikator obiektu ma przedstawiony format? Trzeba koniecznie pamiętać, że te identyfikatory są generowane przez sterownik, a nie bazę danych. To jest różnica względem wielu relacyjnych systemów baz danych, w których inkrementacja klucza podstawowego odbywa się w serwerze, a tym samym powstaje wąskie gardło dla serwera generującego klucz. Jeżeli więcej sterowników niż tylko jeden generuje identyfikator i wstawia dokument, to potrzebują one sposobu na utworzenie unikatowych identyfikatorów bez konieczności prowadzenia wzajemnej komunikacji. Dlatego też połączenie znacznika czasu, identyfikatora komputera i identyfikatora projektu praktycznie eliminuje niebezpieczeństwo, że dwa identyfikatory obiektów będą takie same.

Być może zastanawiasz się, jakie jest prawdopodobieństwo wystąpienia możliwości nałożenia się dwóch identyfikatorów. W praktyce napotkasz inne ograniczenia, zanim osiągniesz szybkość (2^{24} milionów na sekundę) wstawiania dokumentów wymaganą do nałożenia się identyfikatorów w danej sekundzie. Istnieje wręcz znikome prawdopodobieństwo, że będziesz miał do dyspozycji tak dużą liczbę sterowników rozproszonych między wieloma komputerami, aby dwa z nich mogły wygenerować ten sam identyfikator komputera. Na przykład sterownik dla języka Ruby używa przedstawionego poniżej kodu.

```
@@machine_id = Digest::MD5.digest(Socket.gethostname)[0, 3]
```

Aby powyższy kod mógł stanowić problem, musielibyśmy uruchomić proces sterownika MongoDB z takim samym identyfikatorem i mieć tę samą wartość licznika w danej sekundzie. Dlatego też w praktyce nie musisz obawiać się powielenia identyfikatora, to naprawdę jest wręcz nieprawdopodobna sytuacja.

Jedną z zalet użycia identyfikatora obiektu MongoDB jest to, że zawiera on znacznik czasu. Większość sterowników pozwala na wyodrębnienie znacznika czasu, a tym samym bez żadnych dodatkowych kosztów podaje datę i godzinę utworzenia dokumentu z dokładnością do sekundy. Wykorzystując sterownik dla języka Ruby, można wywołać metodę `generation_time()` identyfikatora obiektu i tym samym otrzymać interesującą nas wartość opakowaną obiektem `Time`.

```
irb> require 'mongo'  
irb> id = BSON::ObjectId.from_string('4c291856238d3b19b2000001')
```

---

³ Wiele komputerów działających pod kontrolą systemów z rodziny UNIX (to obejmuje także systemy Linux) przechowuje wartości czasu w formacie nazywanym „czas systemu UNIX” lub „czas POSIX”. Wspomniana wartość jest po prostu liczbą sekund, które upłynęły od północy 1 stycznia 1970 roku nazywanej początkiem epoki. Oznacza to, że znacznik czasu można przechowywać w postaci liczby całkowitej. Na przykład data 2010-06-28 21:47:02 jest przedstawiona jako 1277761622 (lub 0x4c291856 szesnastkowo); podana wartość to liczba sekund, które upłynęły od początku epoki.

```
=> BSON::ObjectId('4c291856238d3b19b2000001')
irb> id.generation_time
=> 2010-06-28 21:47:02 UTC
```

Oczywiście możesz wykorzystać identyfikatory obiektów w celu wykonywania zapytań zakresu wykorzystujących datę i godzinę utworzenia danego obiektu. Gdy na przykład chcesz pobrać wszystkie dokumenty utworzone w czerwcu 2013 roku, możesz przygotować dwa identyfikatory obiektu, których znaczniki czasu będą definiowały daty graniczne, a następnie wystarczy wykonać zapytanie zakresu dla pola `_id`. Ponieważ Ruby oferuje metody przeznaczone do generowania identyfikatorów obiektu na podstawie dowolnego obiektu `Time`, więc kod wykonujący wymienione zadanie jest bardzo prosty⁴.

```
jun_id = BSON::ObjectId.from_time(Time.utc(2013, 6, 1))
jul_id = BSON::ObjectId.from_time(Time.utc(2013, 7, 1))
@users.find({'_id' => {'$gte' => jun_id, '$lt' => jul_id}})
```

Jak wcześniej wspomniałem, istnieje możliwość samodzielnego zdefiniowania wartości `_id`. To może mieć sens w sytuacjach, w których jedno pole dokumentu jest ważne i zawsze ma unikatową wartość. Na przykład w kolekcji użytkowników pole `_id` może przechowywać nazwę użytkownika, a nie identyfikator obiektu. Oba podejścia mają swoje zalety, a wybór konkretnego sprowadza się do preferencji programisty.

3.3. Utworzenie prostej aplikacji

Przystępujemy teraz do utworzenia prostej aplikacji przeznaczonej do archiwizacji oraz wyświetlania komunikatów publikowanych w serwisie Twitter. Możesz sobie wyobrazić, że to jest komponent większej aplikacji pozwalającej użytkownikom na zachowanie kart wyników wyszukiwania zgodnych z ich zainteresowaniami. Ten przykład pokaże, jak łatwo można używać danych JSON pochodzących z API serwisu Twitter oraz jak konwertować je na postać dokumentów MongoDB. Jeżeli do budowy tej aplikacji wykorzystalibyśmy relacyjną bazę danych, konieczne byłoby wcześniejsze przygotowanie schematu prawdopodobnie składającego się z wielu tabel, a następnie zadeklarowanie tych tabel. Jednak w przypadku użycia MongoDB nie istnieją tego rodzaju wymagania, nadal możemy zachować bogatą strukturę dokumentów zawierających komunikaty serwisu Twitter oraz będziemy mogli efektywnie wykonywać do nich zapytania.

Budowanej aplikacji nadamy nazwę `TweetArchiver`, będzie składała się z dwóch komponentów: jeden będzie odpowiedzialny za archiwizację komunikatów, a drugi za ich wyświetlanie. Komponent wyświetlający będzie wywoływał API wyszukiwania serwisu Twitter, a następnie przechowywał znalezione komunikaty. Z kolei komponent wyświetlający pokaże wyniki w przeglądarce WWW.

---

⁴ Przedstawiony przykład w rzeczywistości nie działa, został pokazany jako rodzaj ćwiczenia do przemyślenia. Na tym etapie powinieneś mieć już wiedzę wystarczającą do utworzenia danych, do których będzie można wykonywać zapytania zwracające pewne dane. Dlaczego nie poświęcić chwili czasu i nie wypróbować tego samodzielnie?

3.3.1. Konfiguracja

Aplikacja wymaga czterech bibliotek języka Ruby. Kod źródłowy w repozytorium dla tego rozdziału zawiera plik o nazwie *Gemfile* z listą niezbędnych bibliotek. Przejdź do katalogu roboczego dla tego rozdziału i upewnij się, że po wydaniu polecenia `ls` widzisz plik *Gemfile*. Teraz wszystkie wymagane biblioteki możesz zainstalować z poziomu powłoki systemu za pomocą wymienionych poniżej poleceń.

```
$ gem install bundler
$ bundle install
```

W ten sposób gwarantujemy instalację biblioteki `bundler`. Kolejnym krokiem jest instalacja pozostałych bibliotek za pomocą narzędzi przeznaczonych do zarządzania pakietami `Bundler`. Narzędzia `bundler` są dość powszechnie używane w świecie języka Ruby i pomagają w zapewnieniu, że używane biblioteki będą dopasowane do wskazanych wersji, czyli wersji wykorzystanych w przykładowych fragmentach kodu.

W naszym pliku *Gemfile* zostały wymienione biblioteki `mongo`, `twitter`, `bson` i `sinatra`, więc one wszystkie będą zainstalowane. Z biblioteki `mongo` korzystaliśmy już wcześniej, ale dołączamy ją, aby mieć pewność, że używamy odpowiedniej wersji. Biblioteka `twitter` jest konieczna do prowadzenia komunikacji z API serwisu Twitter. Natomiast `sinatra` to framework przeznaczony do uruchomienia prostego serwera WWW w języku Ruby; nieco dokładniej zajmiemy się nim w sekcji 3.3.3.

Kod źródłowy omawianego przykładu przedstawię oddzielnie, zaprezentowane tutaj wprowadzenie ma ułatwić jego zrozumienie. Zachęcam Cię do eksperymentowania i wypróbowywania nowych rozwiązań, aby jak najwięcej skorzystać z przedstawionych przykładów.

Dobrym rozwiązaniem jest przygotowanie pliku konfiguracyjnego, który będzie mógł być współdzielony między skryptami archiwizacyjnym i wyświetlającym komunikaty. Utwórz więc plik o nazwie *config.rb* (lub skopiuj go z dostarczonego przez mnie kodu źródłowego) i umieść w nim następujący kod:

```
DATABASE_HOST = 'localhost'
DATABASE_PORT = 27017
DATABASE_NAME = "twitter-archive"
COLLECTION_NAME = "tweets"
TAGS = ["#MongoDB", "#Mongo"]
CONSUMER_KEY = "zastap mnie własnym"
CONSUMER_SECRET = "zastap mnie własnym"
TOKEN = "zastap mnie własnym"
TOKEN_SECRET = "zastap mnie własnym"
```

Na początku podajemy nazwy bazy danych i kolekcji, które będą używane w aplikacji. Następnie przechodzimy do zdefiniowania tablicy wyrażeń wyszukiwania przekazywanych do API serwisu Twitter.

Twitter wymaga rejestracji bezpłatnego konta i aplikacji, aby można było uzyskać dostęp do API. Wspomnianą rejestrację przeprowadzasz na stronie <https://apps.twitter.com/>. Po zarejestrowaniu aplikacji powinieneś zobaczyć stronę z informacjami o uwierzytelnieniu, prawdopodobnie na karcie kluczy API. Będziesz musiał kliknąć przycisk tworzący przeznaczony dla Ciebie token dostępu. Wartości wyświetlone na stronie wprowadź w odpowiednich miejscach przedstawionego powyżej fragmentu kodu.

3.3.2. Zbieranie danych

Kolejnym krokiem jest przygotowanie skryptu archiwizującego komunikaty serwisu Twitter. Pracę zaczniemy od klasy `TweetArchiver`. Twoje zadanie polega na utworzeniu egzemplarza tej klasy z wyrażeniem wyszukiwania. Później wywołujesz metodę `update()` egzemplarza `TweetArchiver`, co powoduje wykonanie wywołania API serwisu Twitter i zapisanie wyników w kolekcji bazy danych MongoDB.

Na początek spojrz na konstruktor klasy.

```
def initialize(tag)
  connection = Mongo::Connection.new(DATABASE_HOST, DATABASE_PORT)
  db          = connection[DATABASE_NAME]
  @tweets    = db[COLLECTION_NAME]
  @tweets.ensure_index([[ 'tags', 1], [ 'id', -1]])
  @tag = tag
  @tweets_found = 0
  @client = Twitter::REST::Client.new do |config|
    config.consumer_key      = API_KEY
    config.consumer_secret   = API_SECRET
    config.access_token       = ACCESS_TOKEN
    config.access_token_secret = ACCESS_TOKEN_SECRET
  end
end
```

Metoda `initialize()` tworzy egzemplarz połączenia, obiekt bazy danych oraz obiekt kolekcji, w którym będą przechowywane komunikaty serwisu Twitter.

Definiujemy złożony indeks wykorzystujący pola `tags` (kolejność rosnąca) i `id` (kolejność malejąca). Ponieważ zamierzamy wykonywać zapytania dotyczące konkretnego tagu oraz wyświetlać wyniki w kolejności od najnowszych do najstarszych, więc indeks obejmujący pola `tags` (kolejność rosnąca) i `id` (kolejność malejąca) pozwala, aby zapytanie wykorzystało te pola podczas filtrowania i sortowania wyników. Jak możesz zobaczyć, kolejność w indeksie wskazujemy za pomocą liczby 1 (*rosnąca*) i -1 (*malejąca*). Nie przejmuj się, jeśli to wszystko nie ma jeszcze dla Ciebie sensu. Indeksami zajmiemy się znacznie dokładniej w rozdziale 8.

Trzeba skonfigurować klienta serwisu Twitter z użyciem informacji uwierzytelniania pochodzących z pliku `config.rb`. Ten krok spowoduje powiązanie tych wartości z biblioteką `twitter`, która będzie je wykorzystywać w trakcie wywoływania API Twitter. Ruby ma unikatową składnię często stosowaną w tego rodzaju konfiguracji; zmienna `config` jest przekazywana do bloku kodu Ruby, w którym przypisujemy jej wartości.

MongoDB pozwala na wstawienie danych niezależnie od ich struktury. W przypadku relacyjnej bazy danych każda tabela potrzebuje doskonale zdefiniowanego schematu, który z kolei wymaga wcześniejszego zaplanowania wartości, jakie będą przechowywane. W przyszłości serwis Twitter może zmienić używane API. W takim przypadku zostaną zwrócone inne wartości, które będą wymagały zmiany schematu, jeśli chcesz przechowywać te wartości dodatkowe. Ten problem nie występuje w przypadku MongoDB. Pozbawiony schematu projekt tej bazy danych pozwala na zapis dokumentu otrzymanego z API serwisu Twitter bez przejmowania się dokładnym formatem.

Biblioteka `twitter` dla języka Ruby zwraca strukturę danych hash, więc można ją przekazać bezpośrednio obiektowi kolekcji MongoDB. W klasie `TweetArchiver` umieść przedstawioną poniżej metodę egzemplarza.

```

def save_tweets_for(term)
  @client.search(term).each do |tweet|
    @tweets_found += 1
    tweet_doc = tweet.to_h
    tweet_doc[:tags] = term
    tweet_doc[:_id] = tweet_doc[:id]
    @tweets.insert_one(tweet_doc)
  end
end

```

Przed zapisaniem każdego dokumentu komunikatu serwisu Twitter wprowadzamy dwie drobne modyfikacje. W celu uproszczenia późniejszych zapytań wyrażenie wyszukiwania dodajemy do atrybutu `tags`. W polu `_id` można zapisać identyfikator komunikatu, w ten sposób zastępujemy klucz podstawowy kolekcji i gwarantujemy, że każdy komunikat będzie dodany tylko jednokrotnie. Następnie zmodyfikowany dokument przekazujemy metodzie `save()`.

W celu użycia kodu zdefiniowanego w klasie potrzebny jest nam jeszcze pewien kod dodatkowy. Przede wszystkim trzeba skonfigurować sterownik MongoDB, aby nawiązywał połączenie z właściwym demonem `mongod` oraz używał wybranej przez nas bazy danych i kolekcji. To jest prosty kod, który powielasz za każdym razem, gdy wykorzystujesz MongoDB. Następnym krokiem jest konfiguracja biblioteki `twitter` i podanie w niej własnych danych uwierzytelniających. Ten krok jest niezbędny, ponieważ serwis Twitter pozwala na użycie jego API tylko zarejestrowanym programistom. W listingu 3.1 możesz zobaczyć uaktualnioną wersję metody `update()`, która wyświetla informacje zwrotne oraz wywołuje `save_tweets_for()`.

Listing 3.1. Kod zawarty w pliku `archiver.rb`. To jest klasa przeznaczona do pobierania komunikatów serwisu Twitter oraz archiwizacji ich w bazie danych MongoDB

```

$LOAD_PATH << File.dirname(__FILE__)
require 'rubygems'
require 'mongo'
require 'twitter'
require 'config'

class TweetArchiver

  def initialize(tag)
    client =
      Mongo::Client.new(["#{DATABASE_HOST}:#{DATABASE_PORT}"].:database =>
        "#{DATABASE_NAME}")
    @tweets = client["#{COLLECTION_NAME}"]
    @tweets.indexes.drop_all
    @tweets.indexes.create_many([
      { :key => { tags: 1 } },
      { :key => { id: -1 } }
    ])
    @tag = tag
    @tweets_found = 0

    @client = Twitter::REST::Client.new do |config|
      config.consumer_key = "#{API_KEY}"
      config.consumer_secret = "#{API_SECRET}"
    end
  end
end

```

Utworzenie nowego egzemplarza klasy `TweetArchive`.

Konfiguracja klienta serwisu Twitter, aby używał wartości znalezionych w pliku `config.rb`.


```

    config.access_token      = "#{ACCESS_TOKEN}"
    config.access_token_secret = "#{ACCESS_TOKEN_SECRET}"
  end
end

def update
  puts "Rozpoczęcie wyszukiwania w serwisie Twitter dla '#{@tag}'..."
  save_tweets_for(@tag)
  print "#{@tweets_found} Komunikaty zostały zapisane.\n\n"
end

private
def save_tweets_for(term)
  @client.search(term).each do |tweet|
    @tweets_found += 1
    tweet_doc = tweet.to_h
    tweet_doc[:tags] = term
    tweet_doc[:_id] = tweet_doc[:id]
    @tweets.insert_one(tweet_doc)
  end
end
end

```

Konfiguracja klienta serwisu Twitter, aby używał wartości znalezionych w pliku config.rb.

Opakowanie dla metody save_tweets_for().

Wyszukiwanie za pomocą klienta serwisu Twitter i zapisanie wyników w MongoDB.

Pozostało jeszcze utworzenie skryptu przeznaczonego do wykonania kodu klasy Tweet ➔ Archive dla każdego z wyszukiwanych wyrażeń. Utwórz plik o nazwie *update.rb* (lub skopiuj z dostarczonych przeze mnie materiałów) i umieść w nim poniższy fragment kodu.

```

$LOAD_PATH << File.dirname(__FILE__)
require 'config'
require 'archiver'

TAGS.each do |tag|
  archive = TweetArchiver.new(tag)
  archive.update
end

```

Teraz uruchom skrypt, wydając polecenie:

```
$ ruby update.rb
```

Otrzymasz kilka komunikatów informujących o znalezieniu odpowiednich komunikatów w serwisie Twitter i zapisaniu ich w bazie danych. Działanie skryptu możesz zweryfikować przez przejście do powłoki MongoDB i wykonanie zapytań bezpośrednio do kolekcji.

```

> use twitter-archive
switched to db twitter-archive
> db.tweets.count()
30

```

Najważniejsze tutaj jest to, że jedynie kilka wierszy kodu⁵ wystarczyło do przygotowania aplikacji przeznaczonej do zarządzania komunikatami pochodzącymi z serwisu Twitter i ich przechowywania. Kolejnym zadaniem jest wyświetlenie wyników.

⁵ Istnieje możliwość przygotowania rozwiązania wymagającego jeszcze mniejszej ilości kodu. Jego opracowanie pozostawiam jednak jako ćwiczenie dla czytelników.

3.3.3. Wyświetlenie zawartości archiwum

Framework sieciowy Sinatra wykorzystamy do opracowania prostej aplikacji odpowiedzialnej za wyświetlanie wyników. Sinatra pozwala na zdefiniowanie punktów końcowych aplikacji sieciowej oraz bezpośrednio wskazanie odpowiedzi. Potęgą tego frameworka kryje się w jego prostocie. Na przykład zawartość strony głównej aplikacji można zdefiniować, jak pokazałem w poniższym fragmencie kodu.

```
get '/' do
  "odpowiedź"
end
```

Powyższy fragmentu kodu wskazuje, że żądania GET wykonywane do punktu końcowego / aplikacji mają zwrócić klientowi wartość odpowiedź. Za pomocą przedstawionego formatu można opracowywać pełne aplikacje sieciowe z wieloma punktami końcowymi, które będą wykonywały dowolny kod w języku Ruby przed udzieleniem odpowiedzi. Więcej informacji na temat frameworka Sinatra oraz jego pełną dokumentację znajdziesz w witrynie <http://www.sinatrarb.com/>.

Przechodzimy teraz do pliku o nazwie *viewer.rb*, który umieścimy w katalogu, gdzie znajdują się pozostałe skrypty. Teraz utwórz podkatalog o nazwie *views* i umieść w nim plik o nazwie *tweets.erb*. Po wykonaniu tych kroków struktura projektu powinna przedstawiać się, jak pokazałem poniżej.

```
- config.rb
- archiver.rb
- update.rb
- viewer.rb
- /views
  - tweets.erb
```

Także na tym etapie pliki możesz utworzyć samodzielnie lub skopiować z materiałów przygotowanych przeze mnie. Przejdź do pliku *viewer.rb* i umieść w nim kod przedstawiony w listingu 3.2.

Listing 3.2. Plik viewer.rb. Aplikacja frameworka Sinatra przeznaczona do wyświetlania komunikatów serwisu Twitter pobranych z archiwum

```
$LOAD_PATH << File.dirname(__FILE__)
require 'rubygems'
require 'mongo'
require 'sinatra' ← ❶ Wymagane biblioteki.
require 'config'
require 'open-uri'

configure do
  client = Mongo::Client.new(["#{DATABASE_HOST}:#{DATABASE_PORT}"], :database
    => "#{DATABASE_NAME}")
  TWEETS = client["#{COLLECTION_NAME}"] ← ❷ Utworzenie kolekcji dla komunikatów.
end

get '/' do
  if params['tag']
    selector = {:tags => params['tag']} ← ❸ Dynamiczne przygotowanie selektora zapytania...
  else
```

```

  selector = {} ← 4 ... lub użycie pustego.
end

@tweets = TWEETS.find(selector).sort(["id", -1]) ← 5 Wykonanie zapytania.
erb :tweets ← 6 Wygenerowanie widoku.
end

```

W pierwszych wierszach mamy polecenia wczytujące niezbędne biblioteki oraz plik konfiguracyjny ❶. Następnie w kodzie znajduje się blok konfiguracyjny odpowiedzialny za nawiązanie połączenia z MongoDB i przechowywanie w stałej TWEETS odwołania do kolekcji tweets ❷.

Najbardziej interesujący kod aplikacji zaczyna się w linii `get '/'` do. Kod w tym bloku obsługuje żądania wykonywane do głównego adresu URL aplikacji. Zaczynamy od przygotowania selektora zapytania. Jeżeli parametr `tags` adresu URL został podany, tworzymy selektor zapytania ograniczający zbiór wyników do wskazanych tagów ❸. W przeciwnym razie tworzymy pusty selektor zwracający wszystkie dokumenty w kolekcji ❹. Kolejnym krokiem jest wykonanie zapytania ❺. W tym momencie powinniśmy już wiedzieć, że wynik przypisany zmiennej `@tweets` nie jest faktycznym wynikiem, ale kursorem. Iterację przez ten kursor przeprowadzimy w widoku.

Ostatni wiersz ❻ powoduje wygenerowanie pliku widoku o nazwie `tweets.erb` (patrz listing 3.3).

Listing 3.3. Plik `tweets.erb`. Dokument HTML z osadzonym kodem w języku Ruby, przeznaczony do wyświetlania komunikatów serwisu Twitter

```

<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=UTF-8"/>
  <style>
    body {
      width: 1000px;
      margin: 50px auto;
      font-family: Palatino, serif;
      background-color: #dbd4c2;
      color: #555050;
    }
    h2 {
      margin-top: 2em;
      font-family: Arial, sans-serif;
      font-weight: 100;
    }
  </style>
</head>
<body>
<h1>Archiwum komunikatów serwisu Twitter</h1>
<% TAGS.each do |tag| %>
  <a href="/?tag=<%= URI::encode(tag) %>"><%= tag %></a>
<% end %>
<% @tweets.each do |tweet| %>
  <h2><%= tweet['text'] %></h2>
  <p>
    <a href="http://twitter.com/<%= tweet['user']['screen_name'] %>">

```

```

    <%= tweet['user']['screen_name'] %>
  </a>
  on <%= tweet['created_at'] %>
</p>

<% end %>
</body>
</html>

```

Większość kodu w listingu 3.3 to po prostu zwykły kod HTML z dodatkiem **ERB** (ang. *embedded Ruby*, czyli osadzony Ruby). Aplikacja frameworka Sinatra uruchamia plik *tweets.erb* poprzez procesor ERB i cały kod Ruby znaleziony między znacznikami `<% i %>` przetwarza w kontekście aplikacji.

Najważniejsze fragmenty znajdują się blisko końca — to dwa iteratory. Pierwszy przeprowadza iterację przez listę tagów, co ma na celu utworzenie łączy ograniczających zbiór wynikowy do wskazanego tagu. Natomiast drugi iterator, zaczynający się od kodu `@tweets.each`, przeprowadza iterację przez wszystkie komunikaty serwisu Twitter w celu wyświetlenia tekstu komunikatu, daty jego utworzenia oraz obrazu profilu użytkownika, który opublikował dany komunikat. Wyniki możesz zobaczyć po uruchomieniu aplikacji za pomocą poniższego polecenia.

```
$ ruby viewer.rb
```

Jeżeli aplikacja zostanie uruchomiona bez błędów, otrzymasz standardowe komunikaty podczas uruchamiania programu zbudowanego na podstawie frameworka Sinatra, które będą podobne do przedstawionych poniżej.

```

$ ruby viewer.rb
[2013-07-05 18:30:19] INFO WEBrick 1.3.1
[2013-07-05 18:30:19] INFO ruby 1.9.3 (2012-04-20) [x86_64-darwin10.8.0]
== Sinatra/1.4.3 has taken the stage on 4567 for development with backup from WEBrick
[2013-07-05 18:30:19] INFO WEBrick::HTTPServer#start: pid=18465 port=4567

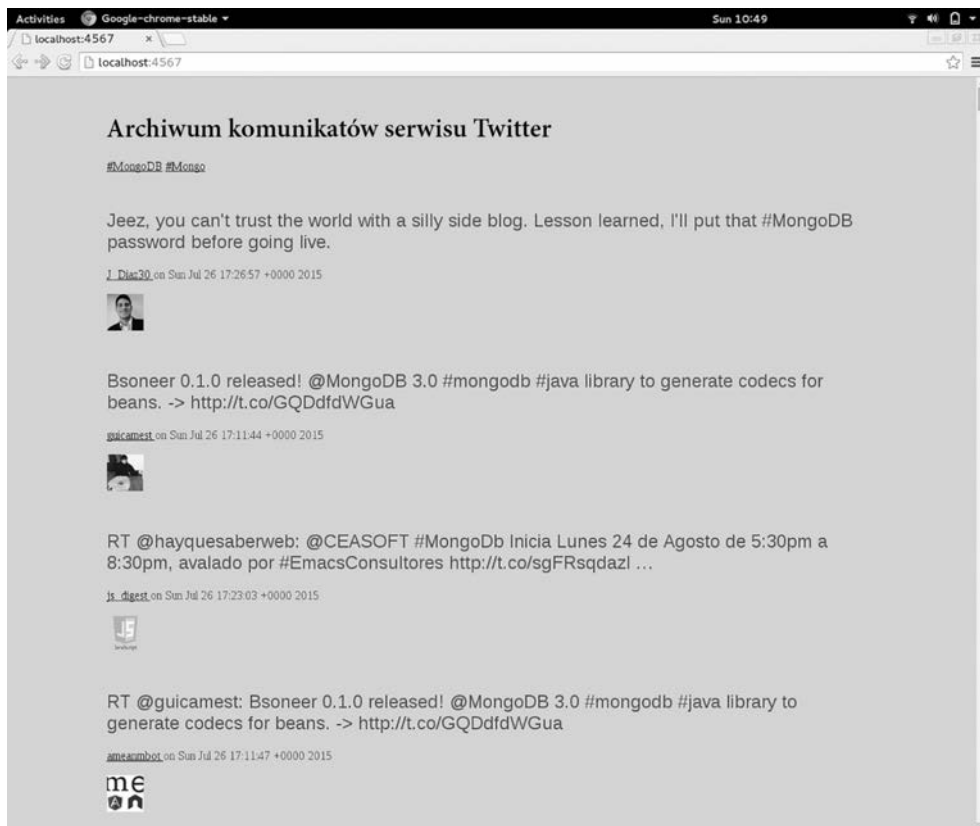
```

Teraz w przeglądarce WWW przejdź pod adres *http://localhost:4567*. Wyświetlona strona powinna być podobna do pokazanej na rysunku 3.2. Spróbuj kliknąć dowolne łącze na początku strony, aby tym samym zawęzić wyniki do wybranego tagu.

W ten sposób zbudowaliśmy pewnego rodzaju aplikację. Wprawdzie jest bardzo prosta, ale pokazała, jak łatwo można wykorzystać MongoDB. Nie musiałeś wcześniej definiować schematu, mogłeś wykorzystać zalety indeksów drugorzędnych w celu przyspieszenia zapytań i uniknięcia wstawiania powielających się danych. Ponadto zastosowałeś względnie prostą integrację z użytym językiem programowania aplikacji.

3.4. Podsumowanie

W tym rozdziale poznałeś podstawy pracy z MongoDB za pomocą języka programowania Ruby. Zobaczyłeś, z jaką łatwością można przedstawiać dokumenty MongoDB w języku Ruby, a także jak podobne są API CRUD języka Ruby i powłoki MongoDB. W pewnym stopniu zagłębił się w bazę danych, poznałeś ogólny sposób działania

Rysunek 3.2. Dane wyjściowe naszej aplikacji wygenerowane przez przeglądarkę WWW

sterowników, a także dokładną konstrukcję identyfikatora obiektów w MongoDB. Poruszyłem także kwestie formatu BSON i protokołu sieciowego używanego przez MongoDB. Na końcu zajęliśmy się budową prostej aplikacji, aby pokazać wykorzystanie MongoDB do pracy z rzeczywistymi danymi. Wprawdzie użycie MongoDB w rzeczywistym świecie będzie często wiązało się ze znacznie większym poziomem skomplikowania niż pokazany w rozdziale, ale perspektywa tworzenia aplikacji opierających działanie na bazie danych jest już dla Ciebie w zasięgu ręki.

Począwszy od rozdziału 4., będziemy wykorzystywać całą zdobytą dotąd wiedzę. W szczególności przyjrzymy się możliwości zbudowania aplikacji typu e-commerce wykorzystującej bazę danych MongoDB. Ponieważ to jest duży projekt, skoncentrujemy się wyłącznie na kilku kwestiach back endu. Przedstawię pewne modele danych dla tej domeny, a także pokażę, jak wstawiać i pobierać dane w przypadku tego rodzaju aplikacji.

Część II

Tworzenie aplikacji w MongoDB

W drugiej części książki zagłębimy się w oparty na dokumentach model danych w MongoDB, stosowany język zapytań oraz operacje CRUD (tworzenie, odczyt, uaktualnianie i usuwanie danych).

Do wymienionych tematów podejmiemy konkretnie przez progresywne projektowanie modelu danych dla aplikacji typu e-commerce oraz operacji CRUD niezbędnych do zarządzania tego rodzaju danymi. W poszczególnych rozdziałach zajmę się omówieniem wybranego tematu od początku do końca. Najpierw przedstawię przykłady wraz z odpowiednim fragmentem aplikacji typu e-commerce, a następnie zaprezentuję dokładne omówienie. W trakcie pierwszej lektury rozdziału możesz skoncentrować się wyłącznie na przykładach aplikacji e-commerce, a szczegółowe wyjaśnienie tematu pozostawić na później lub też na odwrót.

W rozdziale 4. poznasz wybrane reguły projektowe stosowane podczas przygotowywania schematu, a następnie opracujesz podstawowy model danych dla aplikacji typu e-commerce przeznaczony do przechowywania informacji o produktach, kategoriach, użytkownikach, zamówieniach oraz opiniach użytkowników o produktach. Następnie zobaczysz, jak MongoDB organizuje dane na poziomie bazy danych, kolekcji i dokumentów. Ten rozdział zawiera również podsumowanie podstawowych typów danych formatu BSON.

W rozdziale 5. zajmiemy się językiem zapytań MongoDB. Dowiesz się, jak wykonywać najczęściej stosowane zapytania do modelu danych opracowanego w rozdziale 4. Później w dalszej części rozdziału dokładnie omówię semantykę operacji pobierania danych przez zapytanie.

Rozdział 6. został poświęcony agregacji. Najpierw zobaczysz, jak można przeprowadzać proste operacje grupowania. Natomiast w dalszej części rozdziału zagłębimy się we framework agregacji MongoDB.

Tematem rozdziału 7. są operacje uaktualniania i usuwania danych przeprowadzane w MongoDB. Ponadto poznasz powody utworzenia w rozdziale 4. tego konkretnego modelu danych dla budowanej aplikacji typu e-commerce. Zobaczysz, jak można obsługiwać hierarchię kategorii oraz jak w sposób transakcyjny zarządzać magazynem produktów. Szczegółowo omówię operacje uaktualniania i przedstawię przy okazji polecenie `findAndModify` oferujące naprawdę potężne możliwości.

Skorowidz

A

- administracja, 429
  - indeksem, 249
  - serwerem, 73
- adresowanie, 414
- AGPL, gnu-affero general public license, 36
- agregacja, 51, 153
  - w aplikacji, 156
  - w klastrze shardingu, 410
- alokacja, 114
- analitika, 46
- analiza wolno wykonywanych zapytań, 260
- antywzorce, 493
- API, application programming interface, 315
- API Pluggable Storage Engine, 315, 334
- API silnika magazynu danych, 52
- aplikacja, 99
  - biblioteki Ruby, 90
  - wyświetlenie zawartości archiwum, 94
  - zbieranie danych, 91
- aplikacje
  - monitorowania, 446
  - sieciowe, 45
  - typu e-commerce, 30, 104, 130, 156, 196
- architektura, 432
  - 32-bitowa, 472
  - 64-bitowa, 472
- archiwum, 94
- atrybuty dynamiczne, 490
- automatyczne indeksowanie, 292
- automatyzacja MMS, 441
- awaria, 359, 367, 427
  - serwera konfiguracji, 428
  - serwera mongos, 428

B

- baza danych, 42, 113
  - oparta na dokumentach, 45
- bezpieczeństwo, 51, 450
  - kluczy, 454
- bezpieczne środowisko, 450
- blokada, 338, 435
  - optymistyczna, 196
- brak
  - katalogu danych, 477
  - możliwości dołączenia do portu, 478
  - uprawnień, 478
- budowa klastra shardingu, 394
- buforowanie, 46
  - planu zapytania, 279

C

- chmura, 440
- ciągi tekstowe, 123, 173
- CRUD, create, read, update, delete, 55, 99
- CSV, Comma-Separated Values, 40

D

- dane
  - binarne, 497
  - oparte na dokumentach, 101
- data i godzina, 124, 175
- dedykowane silniki wyszukiwania tekstowego, 291
- defragmentacja, 254
- demon mongod, 37
- denormalizacja, 161
- deskryptory pliku, 437
- diagnostyka, 442

Dodanie

- indeksu, 263, 421
  - shardu, 421, 424
- dokładne dopasowanie, 280
- dokument, 25
  - Google, 384
  - JSON, 27
  - kategorii, 108
  - użytkownika, 111
- dokumenty, 101
  - głęboko zagnieżdżone, 494
  - modyfikowanie, 172
  - niepodzielne
    - przetwarzanie, 206
  - ograniczenia, 121, 125
  - określenie języka, 310
  - serializacja, 121
  - typy, 121
  - uaktualnienia, 192
  - usuwanie, 225
  - wstawiania danych, 126
  - wykluczanie, 301
  - z określonym kluczem, 140
  - zagnieżdżone, 107
- dopasowanie
  - częściowe, 133
  - subdokumentów, 140
  - wyrażenia, 301
  - wzorca, 286, 288
- dostępne języki, 313
- dowiązanie symboliczne, 439
- drzewo, 486
  - Log Structure Merge, 332
- dynamiczne tworzenie atrybutów, 30
- dysk, 434
- działanie
  - metody explain(), 261
  - replikacji, 353
  - silnika magazynu danych, 333
  - sterowników, 86
- dziennik zdarzeń, 353
  - replikacji, 358

E

efektywność indeksu, 240
eksport danych, 460
ERB, embedded Ruby, 96

F

finalizacja zamówienia, 207, 209
format
  BSON, 123, 149
  dokumentu, 25
  JSON, 57
framework agregacji, 50, 154
funkcja
  \$sadd, 175
  \$saddToSet, 170
  \$sallElementsTrue, 176
  \$sand, 176
  \$sanyElementTrue, 176
  \$avg, 170
  \$cmp, 176
  \$concat, 174
  \$cond, 176
  \$dayOfMonth, 175
  \$dayOfWeek, 175
  \$dayOfYear, 175
  \$divide, 175
  \$eq, 176
  \$first, 170
  \$gt, 176
  \$gte, 176
  \$hour, 175
  \$ifNull, 176
  \$last, 170
  \$let, 177
  \$literal, 177
  \$lt, 176
  \$lte, 176
  \$map, 177
  \$max, 170
  \$meta, 177
  \$millisecond, 175
  \$min, 170
  \$minute, 175
  \$mod, 175
  \$month, 175
  \$multiply, 175
  \$ne, 176
  \$not, 176
  \$sor, 176

\$push, 170
\$second, 175
\$setDifference, 176
\$setEquals, 176
\$setIntersection, 176
\$setIsSubset, 176
\$setUnion, 176
\$size, 177
\$strcasecmp, 174
\$substr, 174
\$subtract, 175
\$sum, 170
\$toLower, 174
\$toUpper, 174
\$week, 175
\$year, 175
.count(), 185
.distinct(), 185
ensureIndex(), 52
explain(), 179, 181, 182
map(), 187
reduce(), 187
funkcje, 27
  \$group, 170
  arytmetyczne, 174
  ciągu tekstowego, 173
  daty i godziny, 175
  logiczne, 175
  modelu MapReduce, 185
  powłoki, 65
  zabezpieczeń, 459

G

generowanie identyfikatora
  obiektu, 87
GNU-AGPL, 37
GridFS, 499

H

hierarchia kategorii, 198
historia MongoDB, 49

I

identyfikator obiektu, 87
import danych, 460
indeks, 466
  klucza złożonego, 281

obejmujący pojedynczy
  klucz, 238
w postaci pojedynczego
  klucza, 280
złożony, 235
indeksowanie, 68, 233, 234, 416
  klastra shardingu, 406
  offline, 254
  pól tekstowych kolekcji, 298
  przestrzenne, 49, 51
  reguły, 238
  typy indeksów, 244
  w klastrze shardingu, 408
  w tle, 253
indeksy, 31, 66
  hash, 247
  pokrywające, 282
  przestrzenne, 32
  przestrzenne, 248
  rzadkie, 49
  rzadkie, 245
  składające się z wielu
    kluczy, 246
  unikatowe, 244
  wyszukiwania tekstowego,
    296, 298
  złożone, 238
informacje o bazie danych, 73
instalacja, 471
  języka Ruby, 480
  sterownika dla języka Ruby,
    80
  w systemie Linux, 472
  w systemie OS X, 474
  w systemie Windows, 475
interakcje zapytań, 465
izolacja, 226

J

JavaScript
  operatory zapytań, 145
język
  Ruby, 80
  zapytań, 134
JSON, JavaScript Object
  Notation, 25, 57

K

kategorie, 130
 klaster, 421

- shardingu, 389, 394, 406, 430

 klucz shardu, 411, 412, 415
 kolejki procesów roboczych, 489
 kolekcja, 58, 66, 117

- kubelków, 494
- niemożliwe do shardingu, 495

 replset.minvalid, 354
 shardingu, 398
 specjalne, 118
 TTL, 50, 120
 użytkowników, 133, 494
 kompilacja, 477
 komponenty

- klastra shardingu, 387
- shardingu, 394

 kompresja, 50

- danych, 462

 konfiguracja

- klastra, 394, 397
- uwierzytelniania podstawowego, 456
- zbioru replik, 346
- magazynów danych, 322
- shardingu, 423

 konsola

- javascript, 38, 55
- sieciowa, 445

 kopia zapasowa, 254, 447–450

- klastra shardingu, 426

 kopiowanie plików danych, 448
 kryteria zapytania, 135
 księgowanie, 49, 438
 kursory, 83

- agregacji, 159

L

liczby, 123
 Linux, 472
 lista produktów, 132
 lokalizacja, 492
 LSM, long-structured merge-trees, 32
 LVM, logical volume manager, 435

M

macierz dysków, 435
 magazyn, 210, 212
 magazyny danych typu

- klucz-wartość, 41, 42
- proste, 41
- zaawansowane, 42

 mechanizm równoważenia

- obciążenia, 427

 menedżer

- pakietów, 473, 475
- woluminów logicznych, 435

 metadane, 389
 metoda

- currentOp(), 252
- explain(), 52, 68, 71, 261
- find(), 130
- findOne(), 130
- hint(), 277

 migawka, 449
 migracja bazy danych, 320
 migracje, 404
 MMAPv1, 321
 MMS, mongoddb management system, 441
 model

- MapReduce, 185, 188
- skalowalności, 42

 model danych, 27, 42

- klucz-wartość, 41
- oparty na dokumencie, 27
- pozbawiony schematu, 29
- w aplikacji, 157
- w relacyjnej bazie danych, 29

 modyfikacja

- dokumentów, 172
- przez zastąpienie, 193
- za pomocą operatora, 193

 monitorowanie, 442
 MMS, 450

N

na wystąpienie awarii, 372
 nakładanie blokad, 50, 338
 naprawa, 50, 461
 naprawa po awarii, 359, 367, 427

narzędzia

diagnostyczne, 443
 do profilowania zapytań, 257
 powłoki, 39

narzędzie

bsondump, 445
 Bsondump, 40
 mongodump, 39, 447
 mongoexport, 40, 460
 mongofiles, 503
 mongoimport, 40, 460
 mongooplog, 40
 mongoperf, 40
 mongorestore, 39, 447
 mongosniff, 40, 444
 mongostat, 40, 444
 mongotop, 40, 444
 niepodzielność, 226
 niepoprawne indeksowanie, 493
 nieprawidłowa architektura, 477
 niezawodność, 33
 normalizacja, 23
 NTP, network time protocol, 438

O

obliczenia

średniej liczby opinii, 159
 wstępne, 492

obsługa

dla silnika magazynu danych, 52
 LSM, 32
 shardingu, 49, 423
 SSL, 453
 stemmingu, 292
 wielu języków, 292

ocena wyszukiwania

tekstowego, 302, 304
 odporność na awarie, 427
 odwołanie, 483

ograniczenia, 47, 151
 replikacji, 344

określenie języka

w dokumencie, 310

opcja
 allowDiskUse, 183
 cursor w agregacji, 184
 limit, 151
 skip, 151

opcje
 dokumentu
 konfiguracyjnego, 363
 konfiguracyjne, 478
 pliku konfiguracyjnego, 319
 potoku agregacji, 179
 replikacji, 362
 uaktualnień, 215
 zapytania, 149

operacja
 typu upsert, 216
 uaktualnienia, 61, 64
 upsert, 204
 zastąpienia, 61

operacje
 CRUD, 99
 odczytu, 83, 377
 uaktualnienia, 84
 usunięcia, 84
 wstawiania, 121
 zapisu, 51, 412

operator
 \$addToSet, 221, 229
 \$all, 137
 \$bit, 222, 229
 \$each, 219, 221, 230
 \$exists, 140
 \$group, 169
 \$in, 137
 \$inc, 217, 229
 \$isolated, 230
 \$limit, 171
 \$match, 171
 \$nin, 137
 \$or, 139
 \$out, 162, 172
 \$pop, 221, 229
 \$project, 162, 168, 173
 \$pull, 223, 229
 \$pullAll, 223, 229
 \$push, 219, 229
 \$pushAll, 219, 229
 \$rename, 218, 229
 \$set, 61, 217, 229
 \$setOnInsert, 229
 \$skip, 171

\$slice, 219, 230
 \$sort, 171, 220, 230
 \$unset, 217, 229
 \$unwind, 162, 171

operatory
 boolowskie, 138
 frameworka agregacji, 156
 potoku agregacji, 168
 uaktualnienia, 216, 229
 uaktualnienia tablicy, 219
 zapytania, 145
 zapytania
 nieskategoryzowane, 148
 zbiorów, 136, 176

opinie, 112, 159
 o produkcie, 201
 o produktach, 130

opracowanie modelu danych,
 104

optymalizacja zapytania, 255,
 269

optymistyczna kontrola
 współbieżności, 196

OS X, 474

osadzenie, 483

P

PaaS, platform-as-a-service, 26

pamięć masowa, 385
 dla danych aplikacji, 388

pamięć RAM, 433

para klucz-wartość, 379

partycjonowanie ręczne, 423

pewność udanego zapisu, 375

pętla REPL, 82

plan zapytania
 buforowanie, 279
 wyświetlanie, 277

planowe wyłączenie serwera,
 343

plik
 archiver.rb, 92
 connect.rb, 82
 tweets.erb, 95
 viewer.rb, 94

pliki
 BSON, 448
 danych, 114
 GridFS, 503
 konfiguracyjne, 322

pobieranie
 danych, 58, 294
 danych z magazynu, 210
 określonego zakresu, 134
 tablicy, 144

podstawy schematu, 105

podsumowanie sprzedaży, 165

podział, 404, 413
 fragmentów danych, 422

pojedynczy węzeł, 430

pole _id, 58

polecenia, 75
 bazy danych, 85
 diagnostyczne, 443
 SQL, 156
 stats, 85

polecenie
 irb, 83
 repairDatabase, 461

połączenia
 kontrolne, 359
 z pojedynczym węzłem, 372
 zbioru replik, 373

pominięcie, 151

pomoc, 76, 466

potok agregacji, 154, 168, 178
 wydajność działania, 178

powłoka, 55, 56
 irb, 82

powtórzenie profilowania, 263

pozycja strony, 289

predykat zapytania, 59

preferencje odczytu, 377

priorytety zbiorów replik, 49

problemy, 477
 z wydajnością, 463

procesor, 433

produkty, 130

profilowanie, 263
 danych wyjściowych, 258
 zapytań, 257

programowanie, 79
 zwinne, 46

projekcje, 149

provisioning, 418, 430, 440

przechowywanie
 metadanych, 389
 miniatury, 498
 obiektów binarnych, 497
 wartości MD5, 498

przekazanie predykatu do zapytania, 59
 przekierowywanie operacji, 388
 przywracanie danych, 448

R

RAID, 435
 RDBMS, relational database management systems, 44
 reakcja na wystąpienie awarii, 372
 reguły
   indeksowania, 238
   projektowe schematu, 102
 rejestracja, 118
   danych, 46, 442
 rejestrowanie transakcji, 34
 relacyjne bazy danych, 42, 44
 REPL, read, evaluate, print loop, 82
 replikacja, 32, 341
   dziennik zdarzeń, 353, 358
   konfiguracja, 346
   ograniczenia, 344
   opcje, 362
   strategie wdrożeń, 370
   trwale wstrzymana, 358
   typu główny-podległy, 358
   wycofanie, 360
   zatwierdzenie, 360
 rodziny baz danych, 42
 router mongos, 388
 routing zapytania, 406
 rozłożenie
   obciążenia, 386
   użycia pamięci masowej, 385
 rozproszenie danych, 389–392
 rozwiązywanie problemów, 477
 równoważenie obciążenia, 427
 Ruby
   API CRUD, 82, 96
   GridFS, 500
   instalacja sterownika, 80
   operacje uaktualnienia, 84
   operacje usunięcia, 84
   tworzenie aplikacji, 89
   wstawianie dokumentów, 82
   zapytania, 83

S

schemat, 29
   reguły projektowe, 102
 schematy zmienne, 47
 selektor dopasowania, 135
 selektory, 135
 serwer, 26
   mongod, 394
   MongoDB, 36
   mongos, 394
 serwery konfiguracji, 389
 sharding, 49, 51, 383, 384
   istniejącej kolekcji, 422
   kolekcje, 398
   kolekcji, 394
   konserwacja, 423
   monitorowanie, 423
   na podstawie kolekcji, 392
   na podstawie nadawcy, 416
   na podstawie odbiorcy, 417
   obsługa, 423
   podgląd danych, 403
   pustej kolekcji, 399
   rezygnacja, 425
   uwzględniający tagi, 50
   w produkcji, 418
 silnik
   JavaScript V8, 51
   MMAPv1, 51, 326
   WiredTiger, 315–318, 326
 silniki
   magazynów danych, 316, 332
   wyszukiwarek
     internetowych, 291
 skalowanie, 35
   operacji odczytu, 376
   pionowe, 36
   poziome, 36
   systemu, 383
 skrypty
   do importu danych, 460
   sprawdzające wydajność, 327
   wstawiania danych, 323
 slug, 106
 słownik stop-listy, 312
 sortowanie, 150, 281, 304
   w zapytaniu, 131
 spadek wydajności, 464
 sprawdzenie stanu shardów, 401
 sprzedaż, 165

SSL, secure sockets layer, 452
 SSL w klastrze, 453
 stan
   shardów, 401
   zamówienia, 207
   zbioru replik, 367
 standardowe operatory
   uaktualnienia, 216
 stany węzłów zbioru replik, 368
 stemming, 311, 372
 sterownik dla języka Ruby, 80
 sterowniki
   bazy danych, 39
   języków, 39
 stosowanie shardingu, 385
 strategię wdrożeń, 370
 struktura
   B-tree, 242, 243, 335
   danych, 334
   Log Structure Merge, 332
   związku, 108
 symulacja rejestracji, 118
 system
   kolekcji, 121
   operacyjny Linux, 472
   operacyjny OS X, 474
   operacyjny Windows, 475
   plików, 436
 szybkość działania, 33
 szyfrowanie komunikacji sieciowej, 451

Ś

średnia
   liczba opinii, 159
   ocena produktu, 196
 środowisko
   produkcyjne, 45, 471
   wdrożenia, 432

T

tablice, 142, 219
 tagi, 379
 teoria indeksowania, 234
 test wydajności, 323, 326, 330
   odczytu danych, 329
 thrashing, 464

topologia klastra, 430
 topologie wdrożenia, 418
 transakcje, 491
 TTL, time-to-live, 120
 tworzenie
 aplikacji, 89, 99
 baz danych, 58
 indeksów, 66, 249, 251
 kolekcji, 66
 kopii zapasowej, 448, 450
 migawki, 449
 programów, 79
 zapytań, 129
 typ datetime, 124
 typy
 danych, 149
 indeksów, 244
 uaktualnień, 215
 wirtualne, 125

U

uaktualnianie
 opinii, 203
 skomplikowanych danych,
 62
 wielu dokumentów, 215
 uaktualnienia, 215, 462
 dokumentu, 60, 192
 ilości produktów, 205
 pozycyjne, 223
 w aplikacji, 196
 unikatowość, 414
 uruchomienie
 komponentów shardingu,
 394
 powłoki, 56
 serwerów, 394
 usługa monitorowania, 446
 ustalanie pozycji strony, 289
 ustawienie
 nearest, 377
 primary, 377
 primaryPreferred, 377
 secondary, 377
 secondaryPreferred, 377
 usunięcie, 215
 danych, 64
 dokumentu, 225
 indeksu, 249
 shardu, 424

użytkownika, 457
 uwierzytelnianie, 454
 klastra shardingu, 459
 podstawowe, 456
 usługi, 454
 użytkownika, 455
 plikiem klucza, 458
 X509, 459
 zbioru replik, 457
 użycie
 funkcji obszarów, 292
 indeksów, 66
 menedżera pakietów, 473, 475
 pamięci masowej, 385
 replikacji, 344
 zindeksowanego klucza, 266
 użytkownicy, 109, 133

W

waga
 pola, 303
 słowa, 303
 wartości rozdzielone
 przecinkami, 40
 wczytywanie danych, 295
 wdrożenia, 45, 418, 421, 429,
 466
 wdrożenie w środowisku
 produkcyjnym, 471
 wersje MongoDB, 49
 wielkość
 dziennika zdarzeń
 replikacji, 358
 indeksu wyszukiwania
 tekstowego, 297
 Windows, 475
 WiredTiger, 315
 współbieżność, 226
 wstawianie
 danych, 58, 126
 dokumentów, 82
 wybór klucza shardu, 411
 wydajność, 463, 464
 działania potoku agregacji,
 178
 odczytu danych, 329
 operacji odczytu danych, 327
 silników magazynów
 danych, 326
 uaktualnienia, 227

wyjątek localhost, 458
 wykluczanie dokumentów, 301
 wyniki
 stemmingu, 312
 testów wydajności, 326
 wyrażenia regularne, 146
 wystąpienie awarii, 367
 wyszukanie
 najlepszych klientów, 166
 stron internetowych, 288
 wyszukiwanie tekstowe, 50,
 285, 288, 291
 dedykowane silniki, 291
 dopasowanie wzorca, 286
 indeksy, 296
 korzyści, 292
 koszty, 292
 proste, 299
 w innych językach, 308
 we frameworku agregacji,
 304
 zaawansowane, 300
 znaki wieloznaczne, 298
 wyszukiwanie zaawansowane,
 302
 wyświetlanie
 listy produktów, 132
 planów zapytania, 277
 oceny wyszukiwania
 tekstowego, 303
 zawartości archiwum, 94
 wzorce
 projektowe, 483
 zapytania, 280

Z

zadania administracyjne, 459
 zakresy, 135
 zamówienia, 109, 133, 164, 203
 autoryzacja, 208
 finalizacja, 207
 finalizacja, 209
 weryfikacja, 208
 zanik zasilania, 343
 zapis, 375, 412
 danych, 400
 zapytania, 83, 129, 406
 \$and, 49
 \$text, 51
 ad hoc, 31

- do shardu klastra, 407
- filtrujące, 187
- w aplikacji, 130
- zakresu, 281
- zakresu, 67
- zarządzanie
  - bazami danych, 113
  - kolekcjami, 117
  - magazynem, 212
  - produktami, 209
- zasoby dodatkowe, 52
- zastąpienie, 193, 194
- zbiory, 137, 176
  - replik, 345, 430
- zbiór roboczy, 463
- zegar, 438
- zewnętrzne aplikacje
  - monitorowania, 446
- zliczanie opinii, 160
- złączanie kolekcji, 161
- złączenia, 163
- zmaterializowany widok, 173
- zmiana stanu zamówienia, 207
- znacznik czasu BSON, 354
- znaki wieloznaczne, 298
- związek typu
  - „Jeden do wielu”, 108, 483
  - „Wiele do wielu”, 108, 485

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Bazy danych są kluczowymi elementami systemów informatycznych. Choć zwykle pojęcie to kojarzy się z relacyjnymi bazami danych i skomplikowanymi zapytaniami pisanymi w języku SQL, istnieją również zupełnie inne, bardzo wartościowe rozwiązania. Właśnie takim jest MongoDB — rozwijany na zasadach *open source* nierelacyjny system zarządzania bazą danych napisany w języku C++. Dane są tu składowane jako obiekty JSON, co umożliwia intuicyjne, bezproblemowe ich przetwarzanie w aplikacji. MongoDB jest dynamicznie rozwijanym projektem. Charakteryzuje się dużą skalowalnością, elastycznością i wszechstronnością.

Książka ta jest przeznaczona dla programistów i administratorów baz danych, którzy chcą poznać MongoDB od podstaw. Ten świetnie napisany przewodnik okaże się również bezcenną pomocą dla średnio zaawansowanych użytkowników systemu. Przedstawiono tu zarówno podstawy MongoDB, jak i zaawansowane metody optymalizacji, skalowania bazy i administrowania nią. Nie zabrakło opisu dobrych praktyk w zakresie wdrażania aplikacji MongoDB i rozwiązywania problemów. Zamieszczoną tu wiedzę ilustrują liczne przykłady kodu napisanego w JavaScript czy Ruby.

Zagadnienia omówione w książce:

- podstawowe informacje na temat bazy danych MongoDB, jej budowy, przeznaczenia i funkcjonowania
- tworzenie aplikacji wykorzystujących MongoDB
- indeksowanie i optymalizacja zapytań
- silnik magazynu danych WiredTiger i obsługa wtyczek
- zapewnienie wysokiej dostępności danych i skalowalność systemu
- najlepsze praktyki wdrażania instalacji MongoDB, administrowania nimi i rozwiązywania problemów

Kyle Banker brał udział w rozwijaniu MongoDB. Obecnie pracuje w startupie. Peter Bakkum jest programistą o dużym doświadczeniu w pracy z MongoDB. Shaun Verch był członkiem zespołu, który przygotował podstawowy serwer dla MongoDB. Inżynier firmy Genentech Doug Garrett jest jednym ze zwycięzców MongoDB Innovation Award for Analytics. Tim Hawkins jest architektem oprogramowania. Kierował zespołem, który rozwijał funkcję wyszukiwania w Yahoo! Europe.

Przekonaj się,
jaka moc drzemie w MongoDB!

Helion

księgarnia internetowa

<http://helion.pl>

zamówienia telefoniczne

0 801 339900

0 601 339900

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://helion.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane:
• <http://helion.pl/bestsellery>
Zamów informacje o nowościach:
• <http://helion.pl/nowosci>

Informatyka w najlepszym wydaniu

sięgnij po **WIĘCEJ**

KOD KORZYŚCI

ISBN 978-83-283-1918-9

9 788328 319189

cena: 89,00 zł